

Metody studia zlomů

Martin Knížek

Jaro 2008

Přesná orientace a sběr dat

- Vyber čerstvý nezvětralý výchoz
- Vyber reprezentativní plochu zlomu – rozsáhlé velké rovné plochy jsou obvykle reaktivovány, zatímco malé plochy mohou reprezentovat lokální napjatost
- Vyber rovnou a reprezentativní část plochy zlomu a rýhování
- Změř orientaci plochy zlomu a rýhování na tom samém místě
- Změř všechny čtyři úhly ($S \alpha_s / \varphi_s + L \alpha_L / \varphi_L$) ačkoli stačí pouze tři (po ortogonalizaci minimalizuje chybu)
- Měř s co největší přesností a nezaokrouhľuj data

Přesná orientace a sběr dat

- **Vyber čerstvý nezvětralý výchoz**
- Vyber reprezentativní plochu zlomu – rozsáhlé velké rovné plochy jsou obvykle reaktivovány, zatímco malé plochy mohou reprezentovat lokální napjatost
- Vyber rovnou a reprezentativní část plochy zlomu a rýhování
- Změř orientaci plochy zlomu a rýhování na tom samém místě
- Změř všechny čtyři úhly ($S \alpha_s / \varphi_s + L \alpha_L / \varphi_L$) ačkoli stačí pouze tři (po ortogonalizaci minimalizuje chybu)
- Měř s co největší přesností a nezaokrouhľuj data

Výběr vhodného místa pro sběr dat

Výběr vhodného místa pro sběr dat

Přesná orientace a sběr dat

- Vyber čerstvý nezvětralý výchoz
- **Vyber reprezentativní plochu zlomu – rozsáhlé velké rovné plochy jsou obvykle reaktivovány, zatímco malé plochy mohou reprezentovat lokální napjatost**
- Vyber rovnou a reprezentativní část plochy zlomu a rýhování
- Změř orientaci plochy zlomu a rýhování na tom samém místě
- Změř všechny čtyři úhly ($S \alpha_s / \varphi_s + L \alpha_L / \varphi_L$) ačkoli stačí pouze tři (po ortogonalizaci minimalizuje chybu)
- Měř s co největší přesností a nezaokrouhľuj data

Výběr vhodného místa pro sběr dat

Přesná orientace a sběr dat

- Vyber čerstvý nezvětralý výchoz
- Vyber reprezentativní plochu zlomu – rozsáhlé velké rovné plochy jsou obvykle reaktivovány, zatímco malé plochy mohou reprezentovat lokální napjatost
- **Vyber rovnou a reprezentativní část plochy zlomu a rýhování**
- Změř orientaci plochy zlomu a rýhování na tom samém místě
- Změř všechny čtyři úhly ($S \alpha_s / \varphi_s + L \alpha_L / \varphi_L$) ačkoli stačí pouze tři (po ortogonalizaci minimalizuje chybu)
- Měř s co největší přesností a nezaokrouhľuj data

Výběr vhodného místa pro sběr dat

Výběr vhodného místa pro sběr dat

Přesná orientace a sběr dat

- Vyber čerstvý nezvětralý výchoz
- Vyber reprezentativní plochu zlomu – rozsáhlé velké rovné plochy jsou obvykle reaktivovány, zatímco malé plochy mohou reprezentovat lokální napjatost
- Vyber rovnou a reprezentativní část plochy zlomu a rýhování
- **Změř orientaci plochy zlomu a rýhování na tom samém místě**
- **Změř všechny čtyři úhly ($S \alpha_s / \varphi_s + L \alpha_L / \varphi_L$) ačkoli stačí pouze tři (po ortogonalizaci minimalizuje chybu)**
- **Měř s co největší přesností a nezaokrouhľuj data**

Urči přesný smysl pohybu

- Smysl pohybu je důležitý pro určení σ_1 a σ_3 , chyba vede k jejich vzájemnému prohození
- Zaznamenej si typ kinematických indikátorů – různé indikátory mají různou jistotu určení
- Zaznamenej si jistotu určení smyslu – např. od 1 do 10 (čím vyšší tím větší jistota)
- Během zpracování dat se mohou objevit určité problémy, lze pak odlišit bezpečná data od nespolehlivých a udělat správný výběr

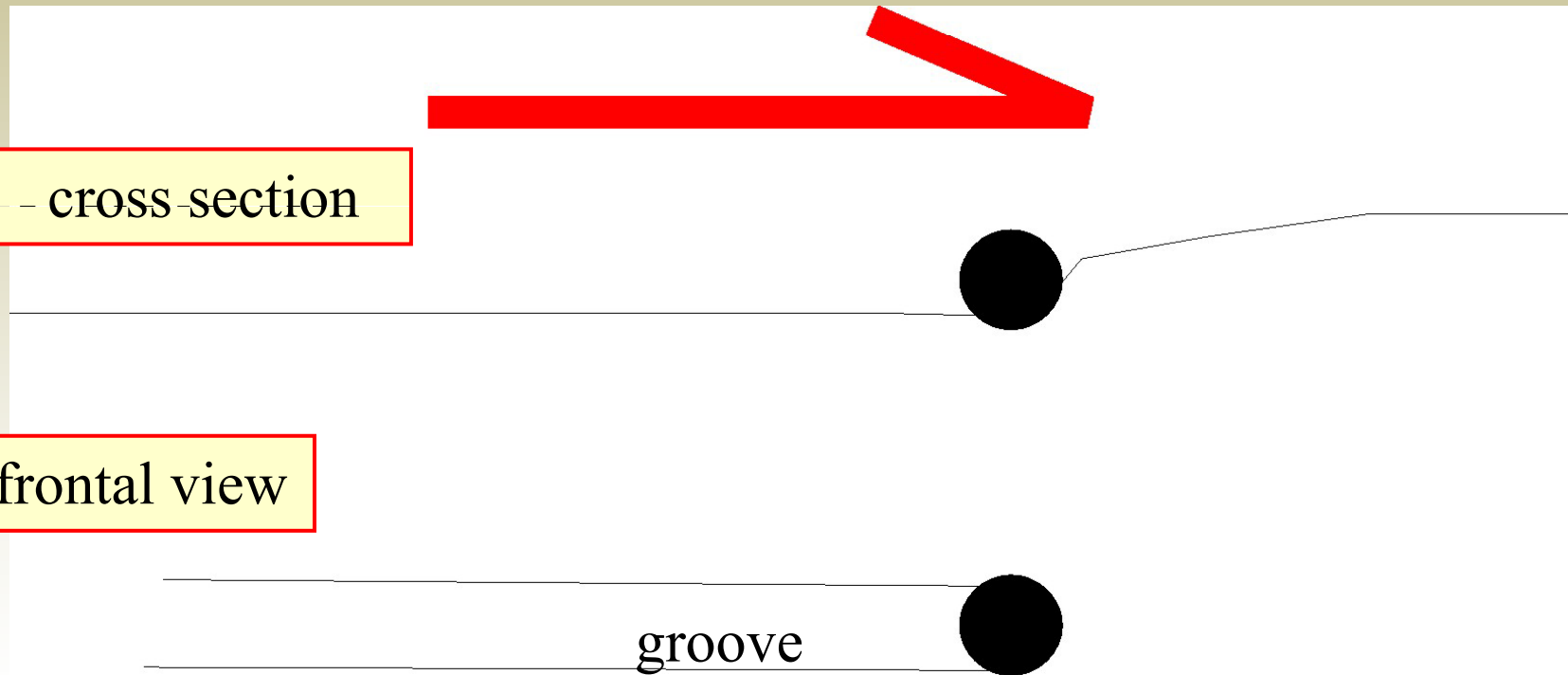
„Rýhující zrna“ (Trailed grains)

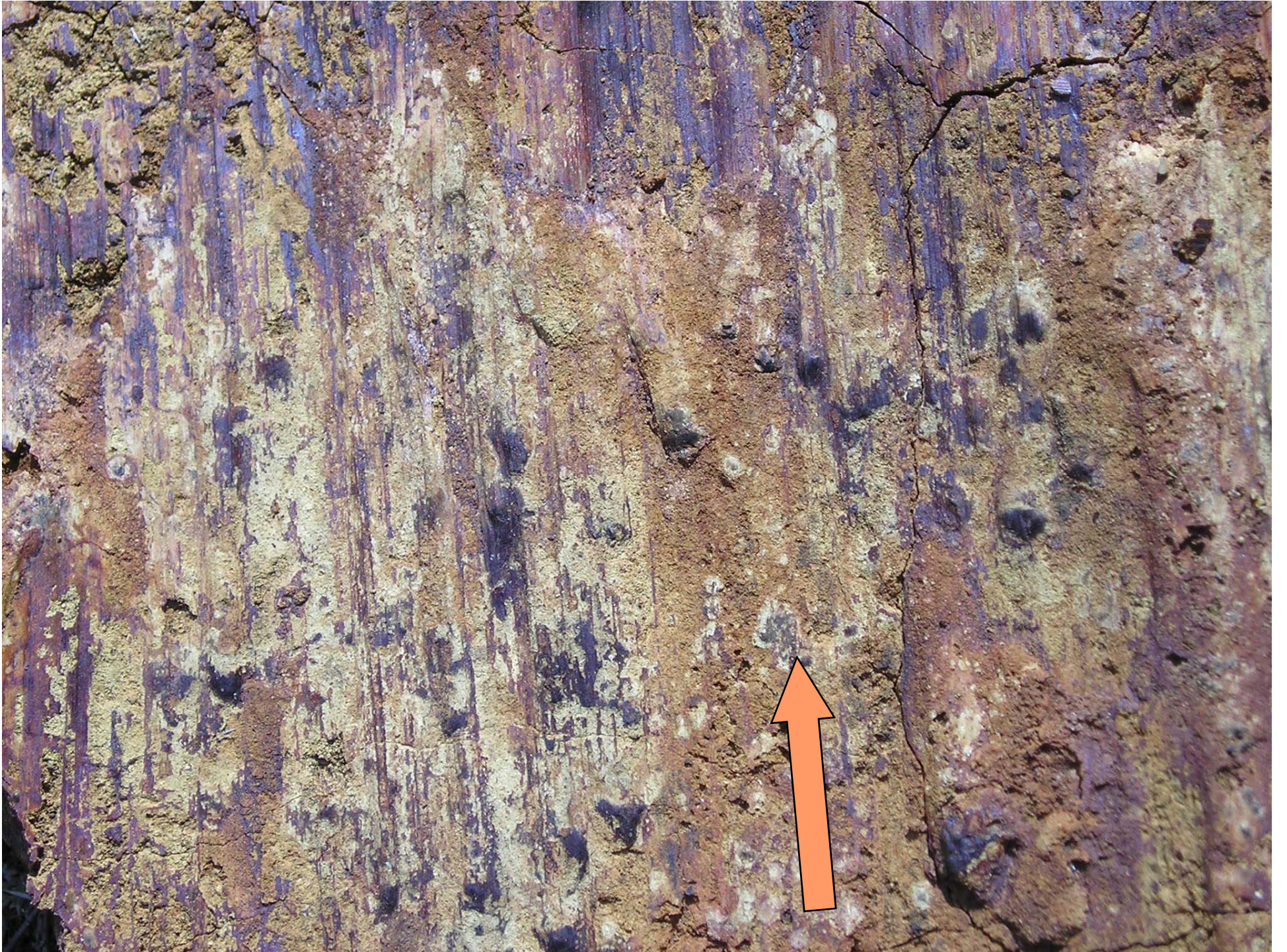

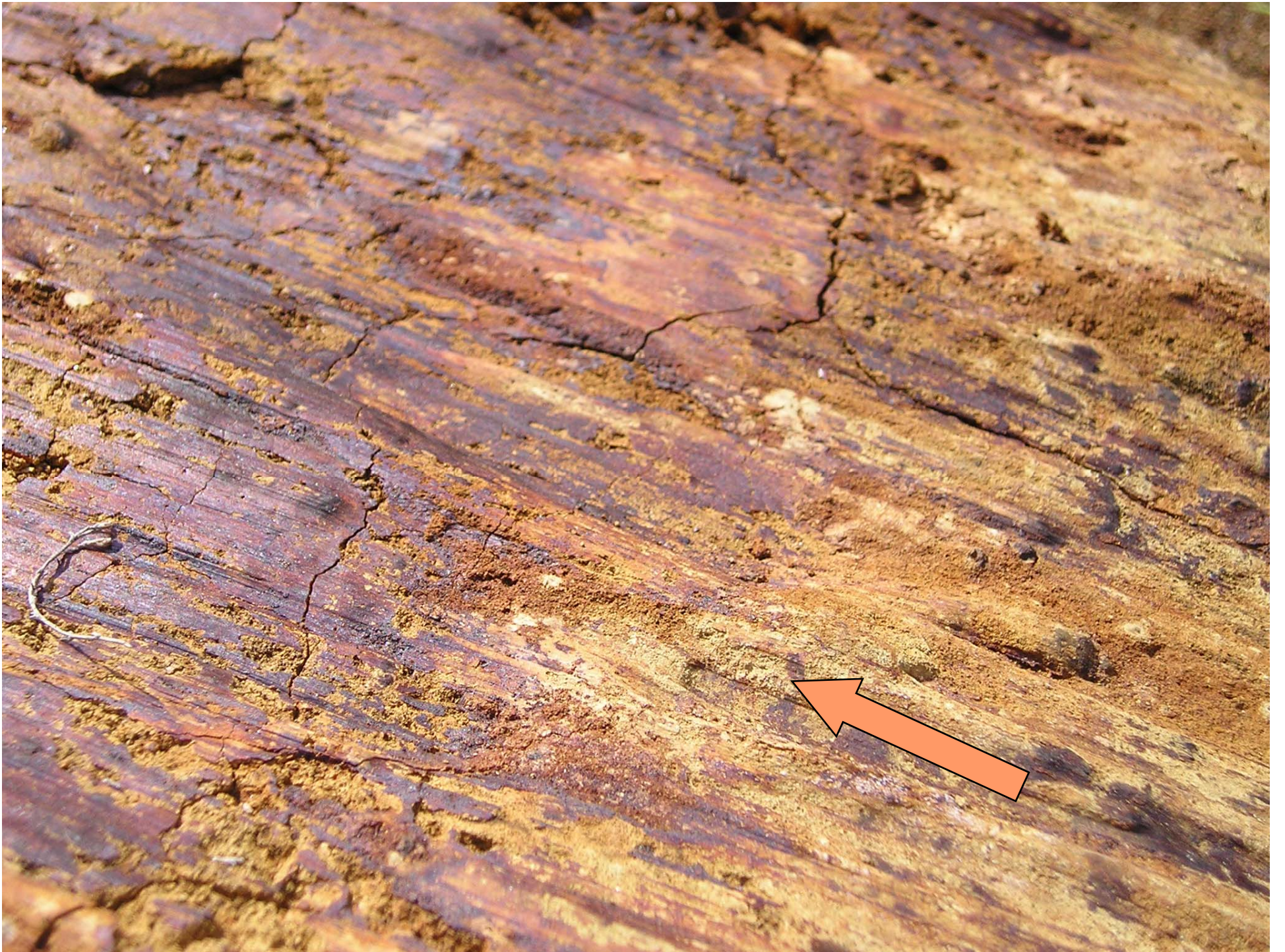
- cross section

frontal view

groove

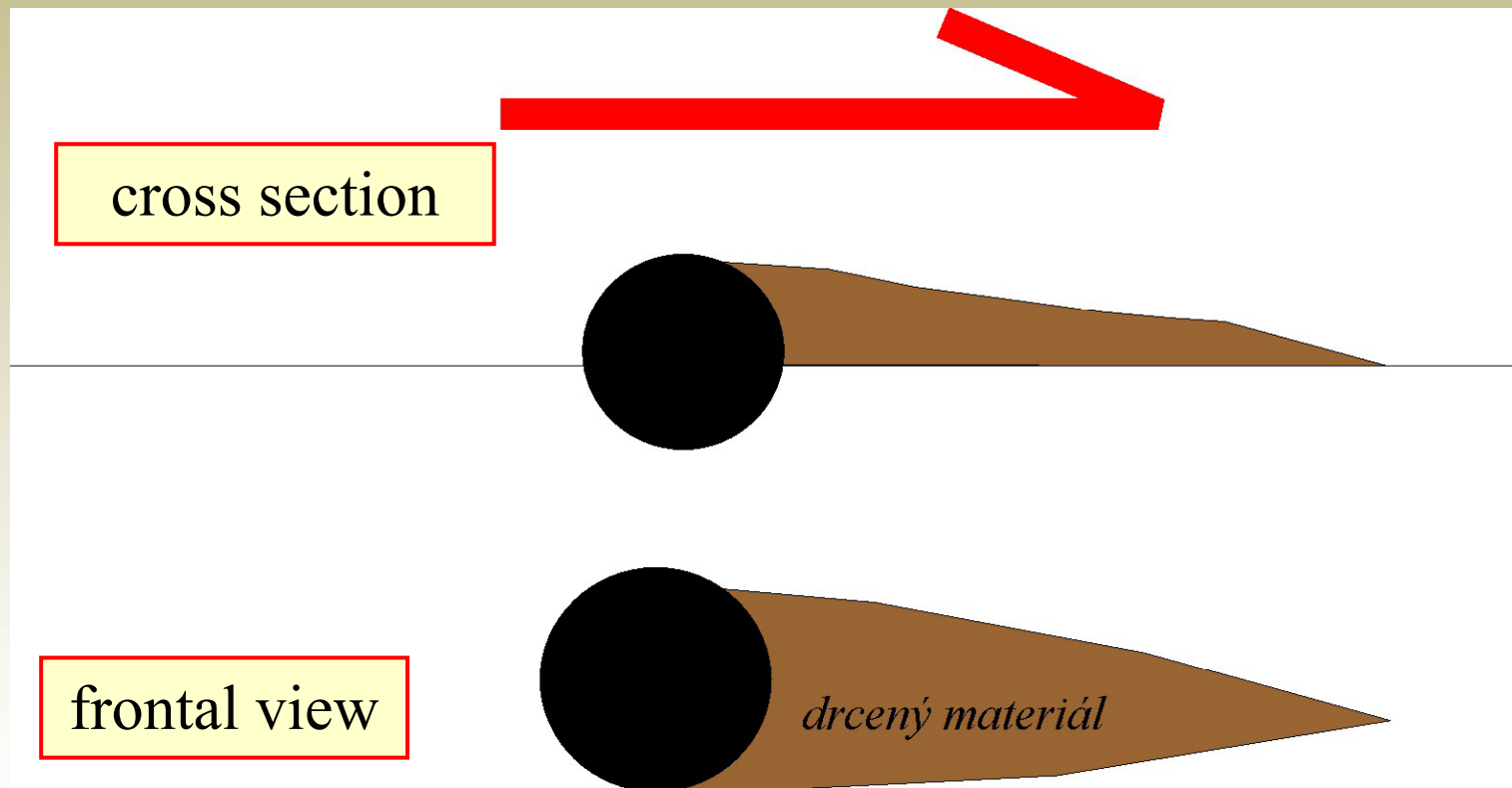

„Rozmázlé valouny“ (Trails of debris)

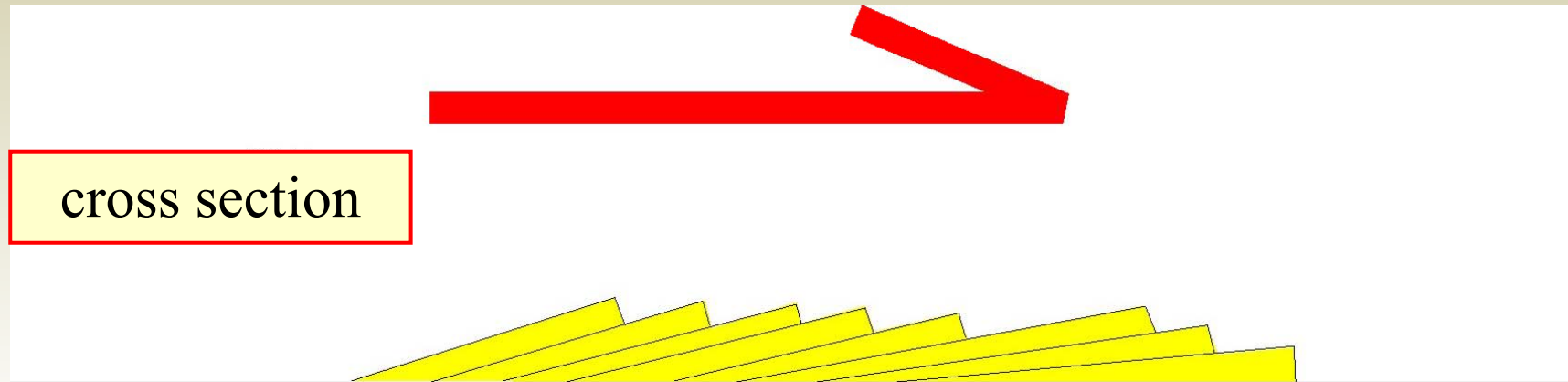

Sandstones, Zlín Fm., Malenovice brick quarry

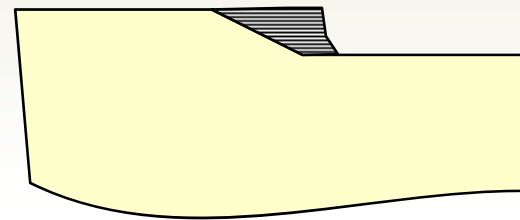
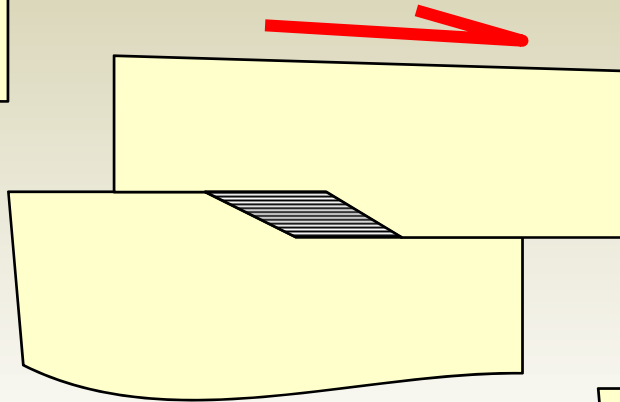
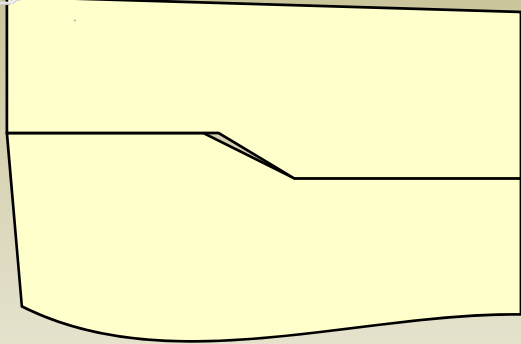
„Minerální vlákna“ (Crystal fibres)

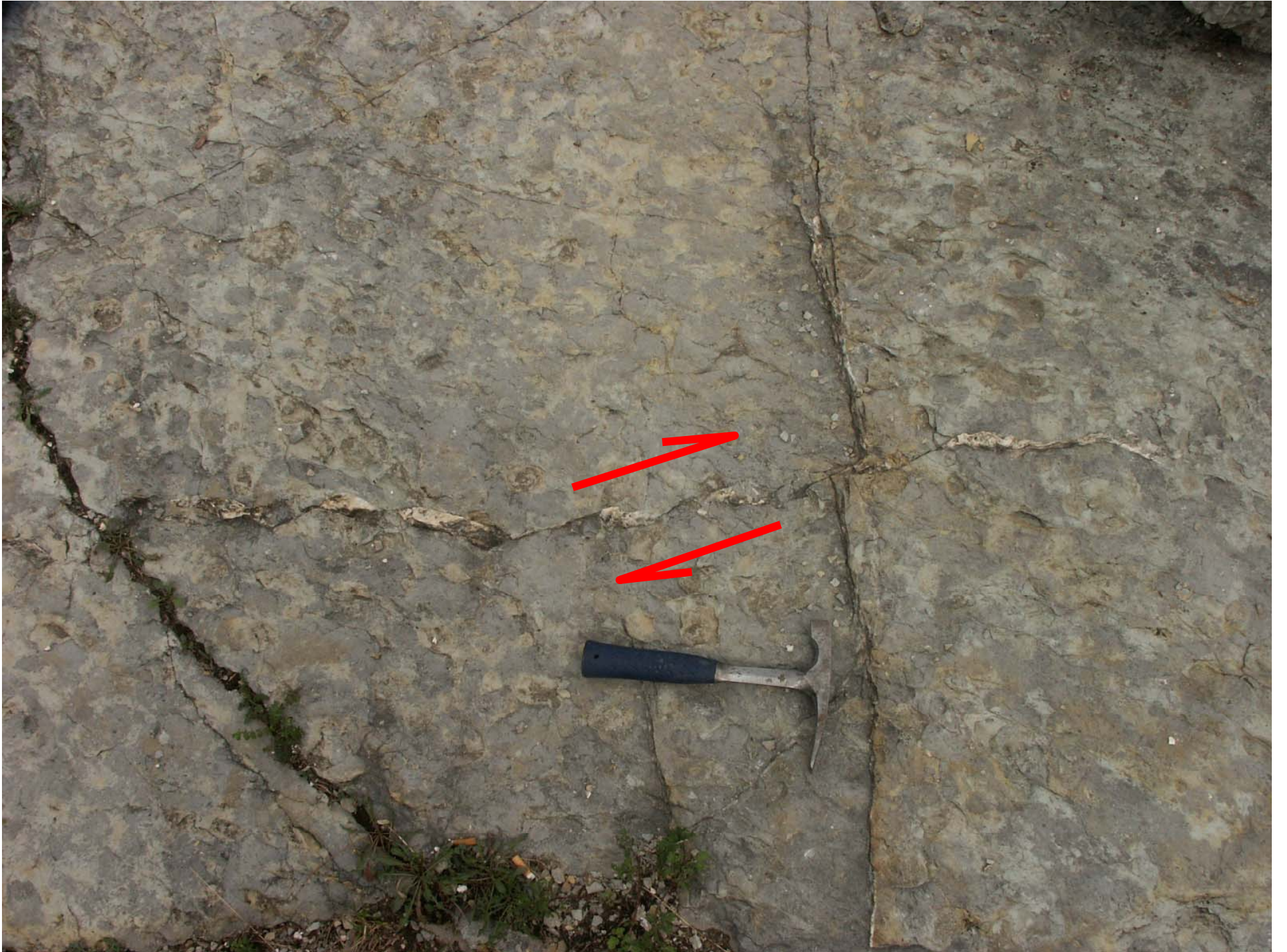

Carbonatic sandstones, Soláň Fm., Křídlo Castle

Akreční stupně (Accretion steps)

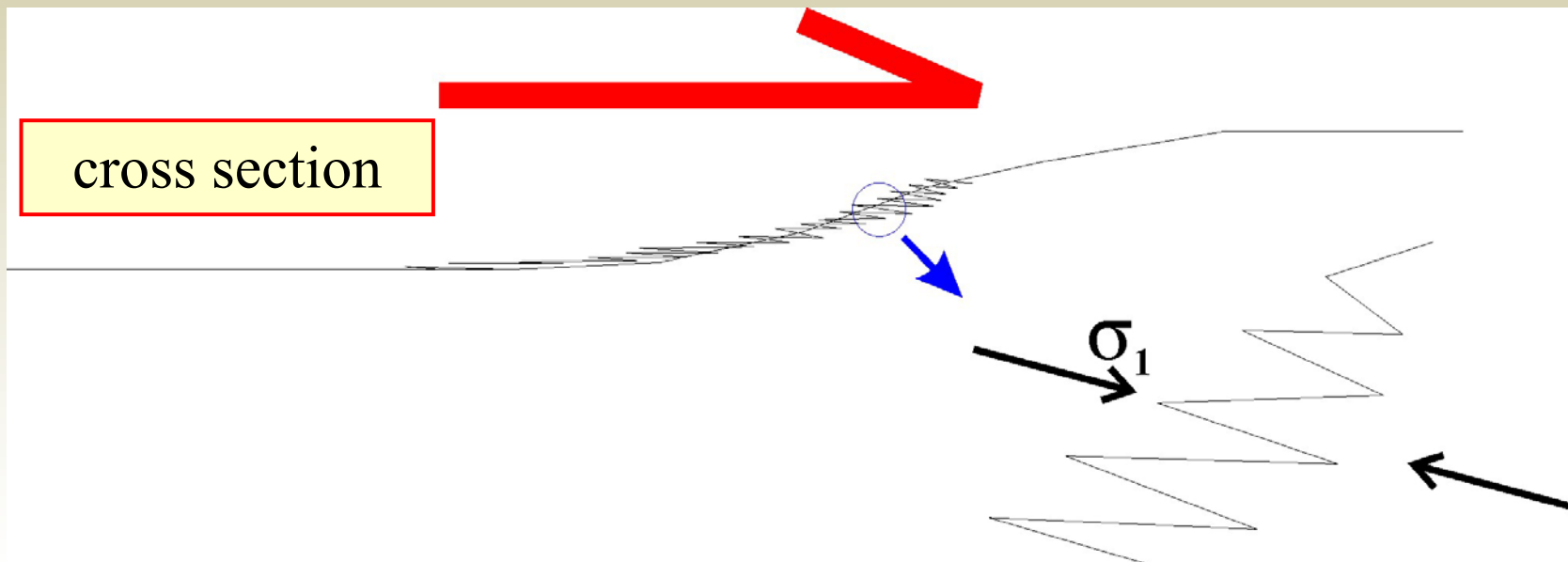

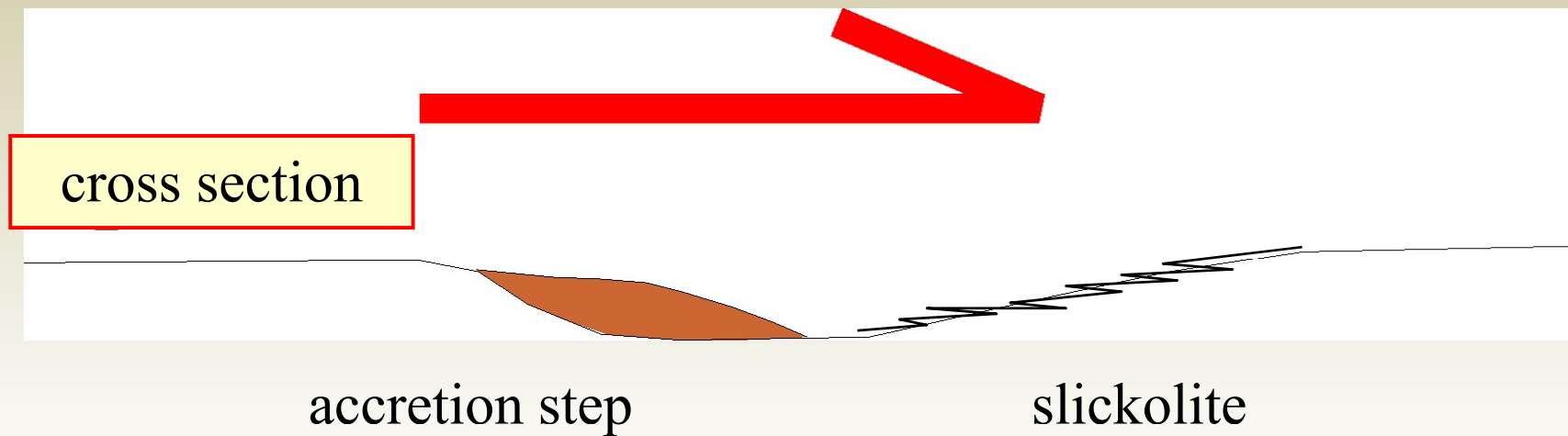

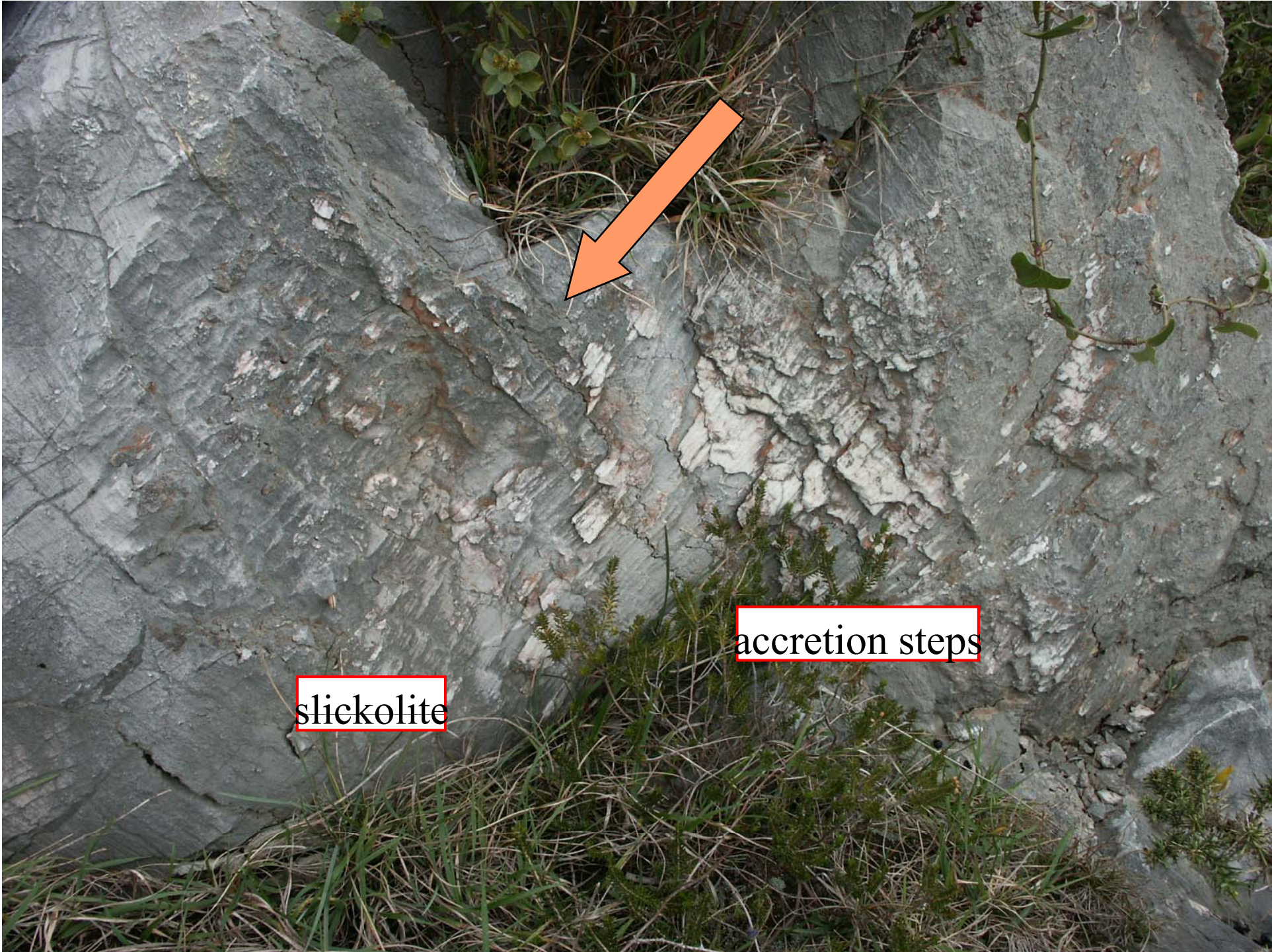
Slikolity (Slickolites)

Akreční stupně + slikolity (Accretion steps + slickolites)

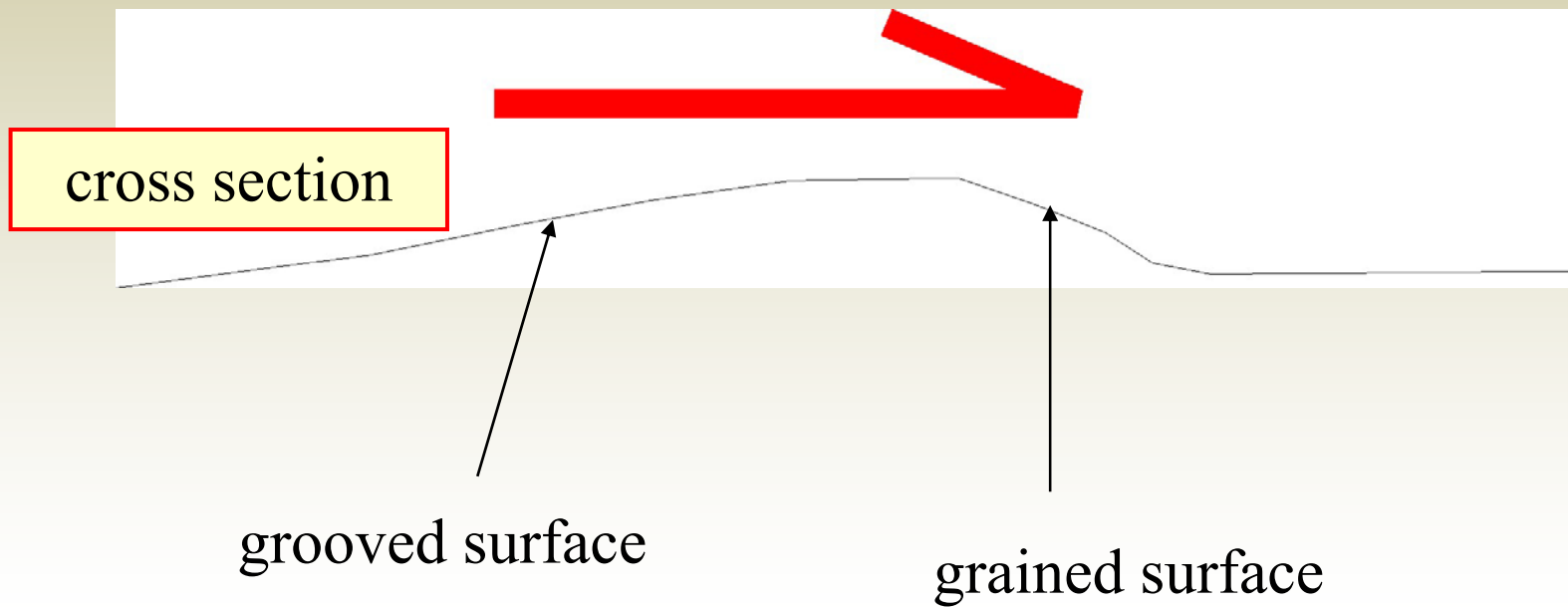

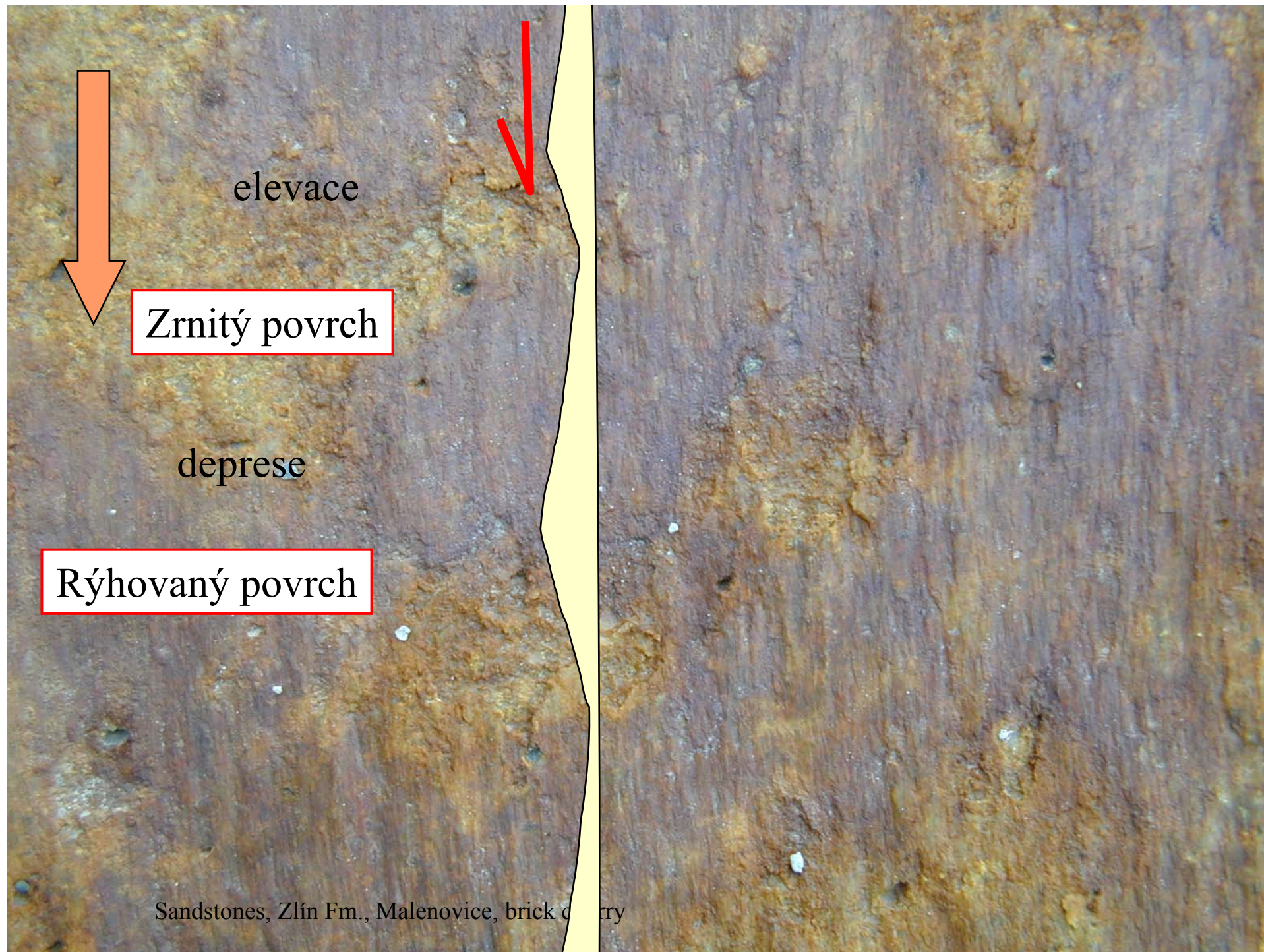
slickolite

accretion steps

Asymetrické elevace (Knobby elevations)

elevace

Zrnitý povrch

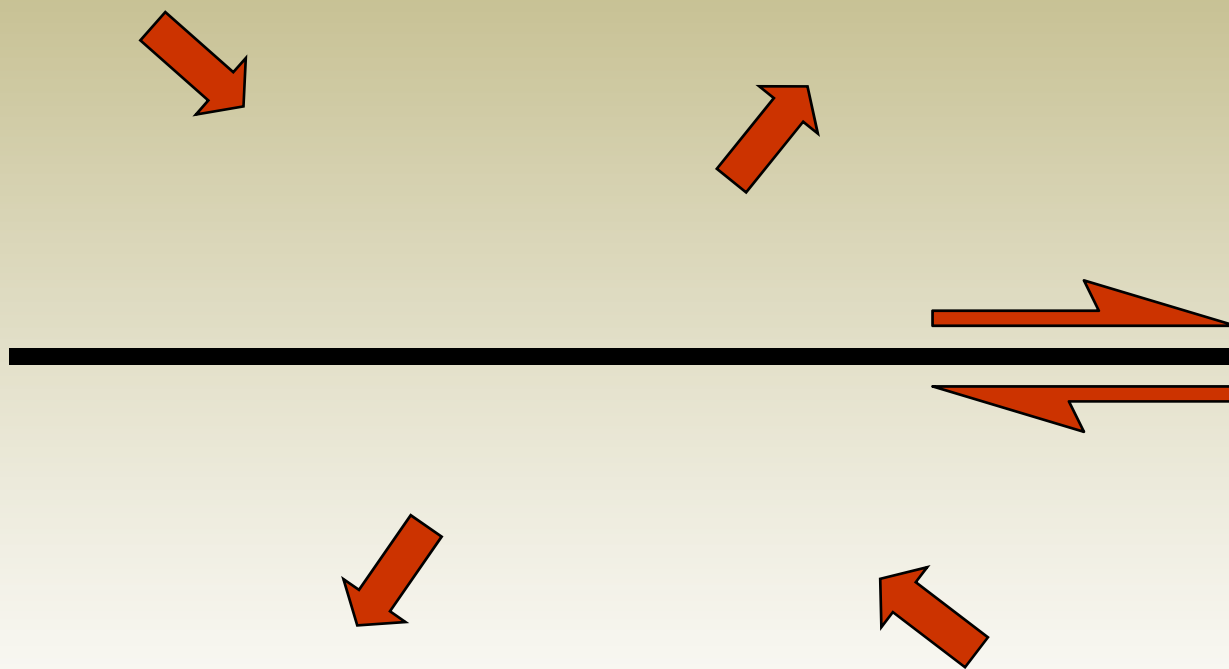
deprese

Rýhovaný povrch

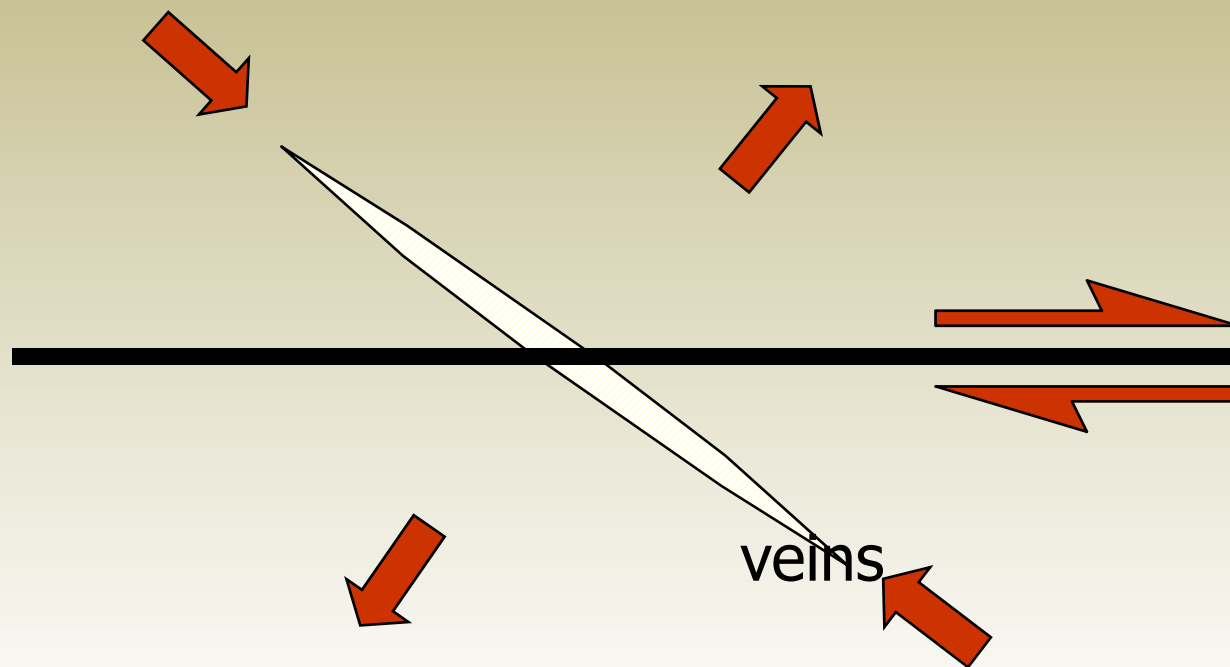
Sandstones, Zlín Fm., Malenovice, brick country

Doprovodné poruchy

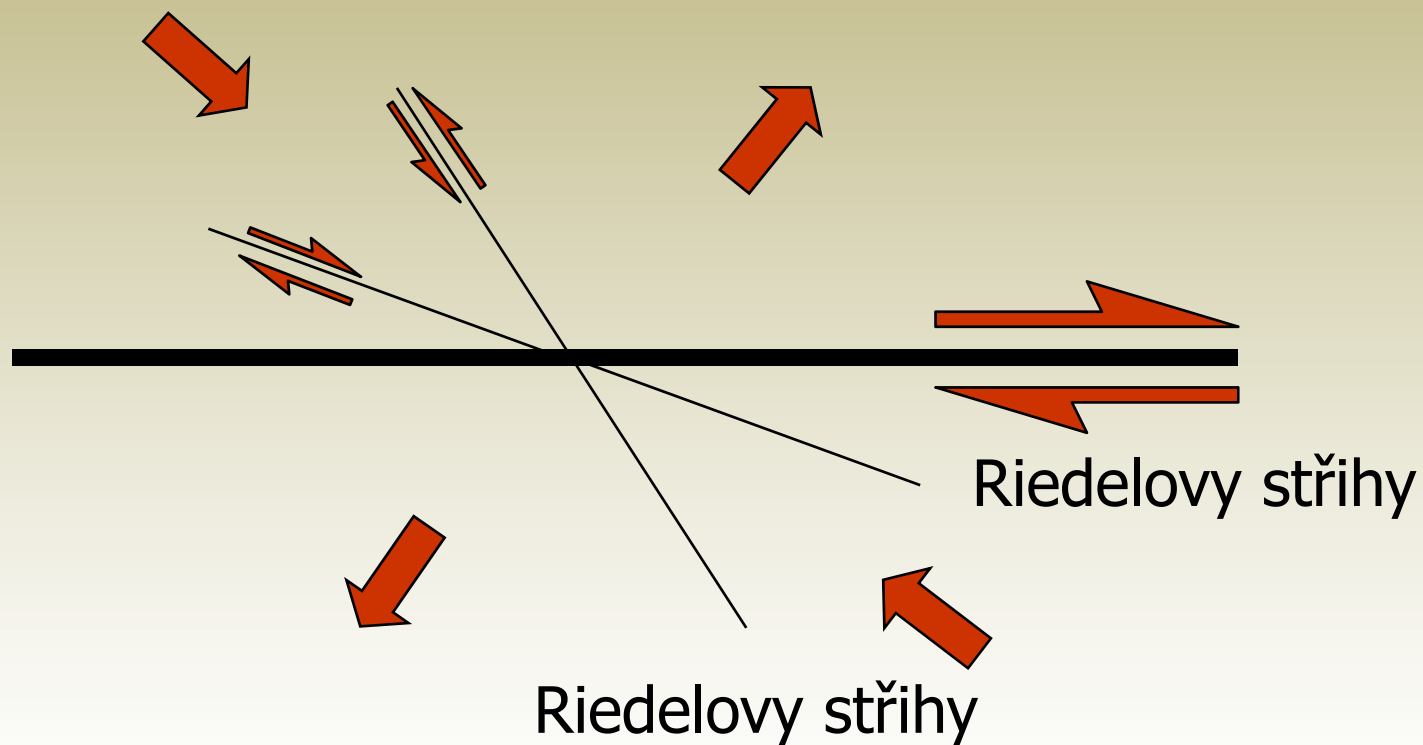

Doprovodné poruchy

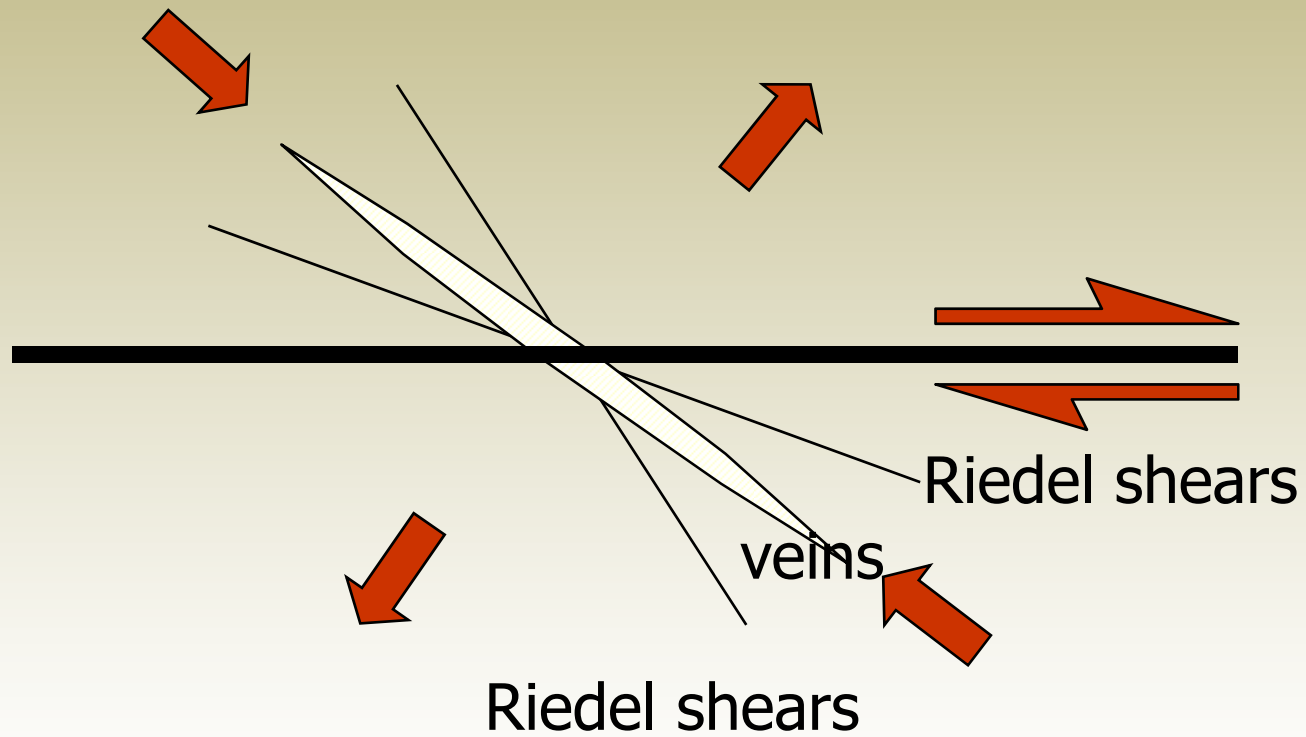
Doprovodné poruchy

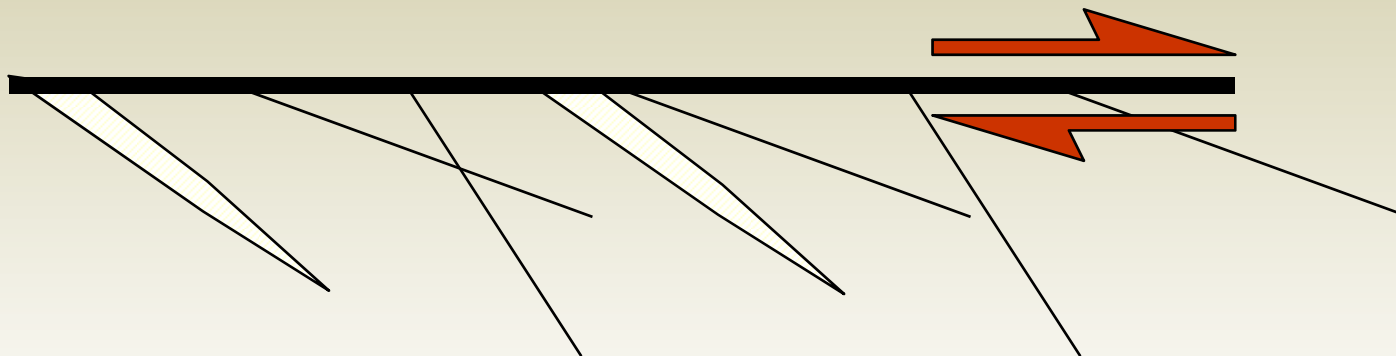

Doprovodné poruchy

Doprovodné poruchy

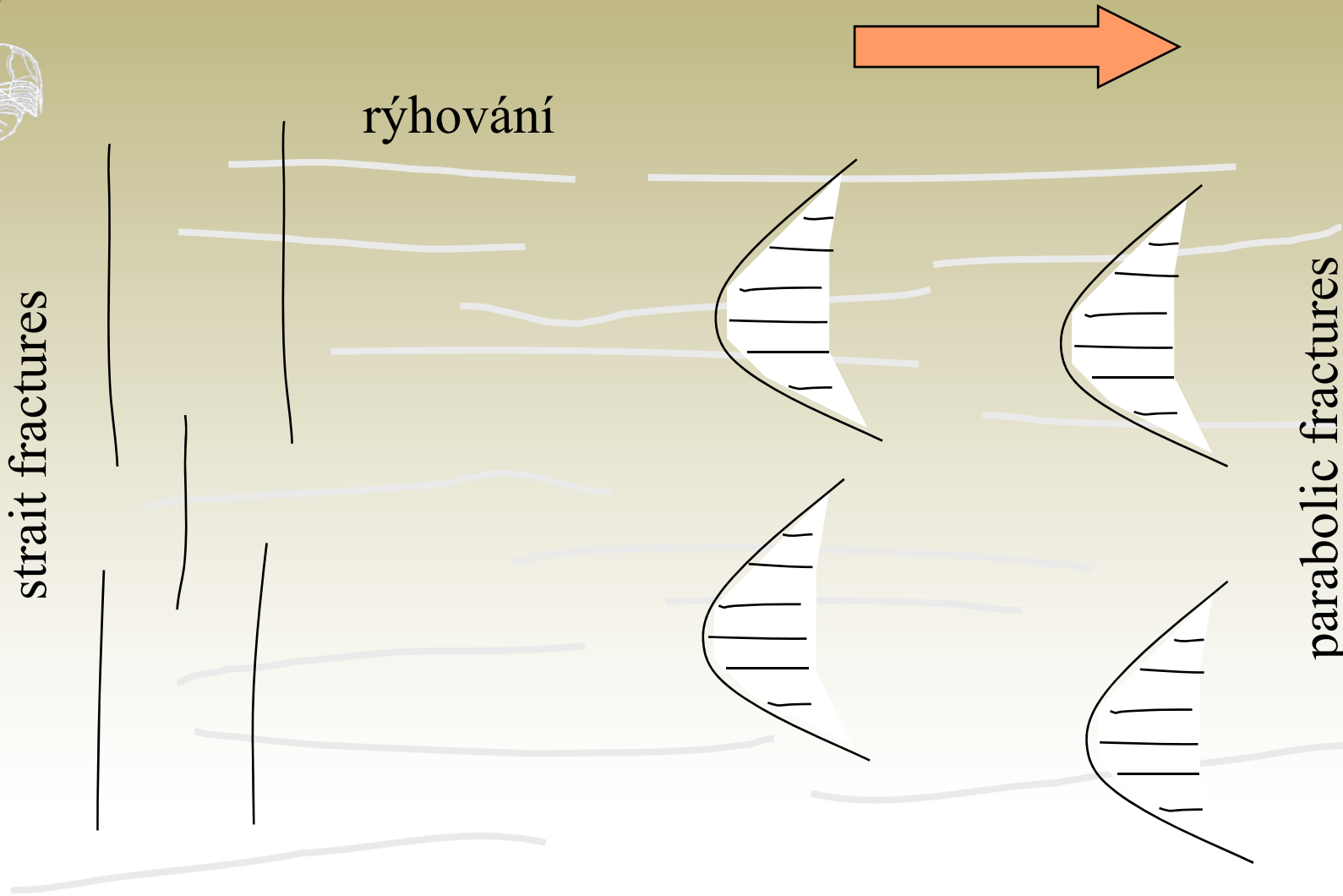
What striation is associated?

Přímé a parabolické Riedelovy stříhy (Strait and parabolic fractures)

strait fractures

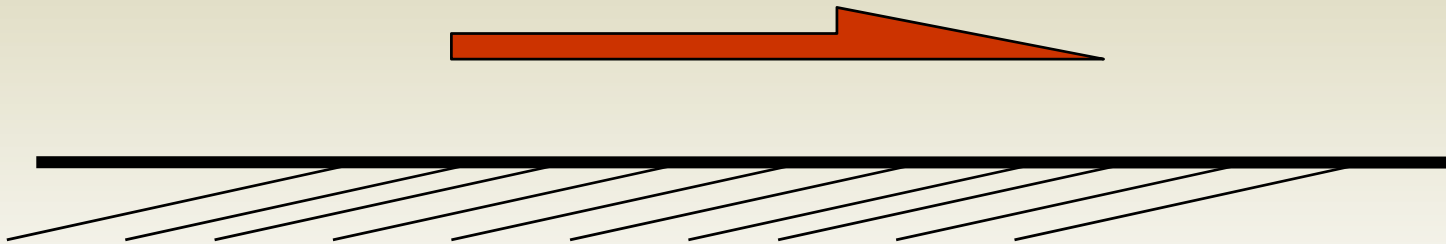

Přízломová kosá kliváž (Associated cleavage)

cross section

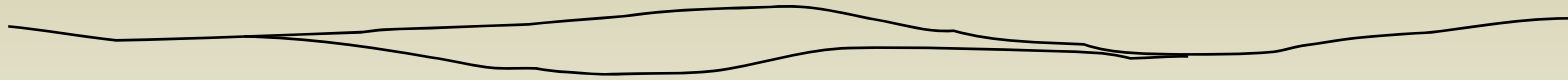

???

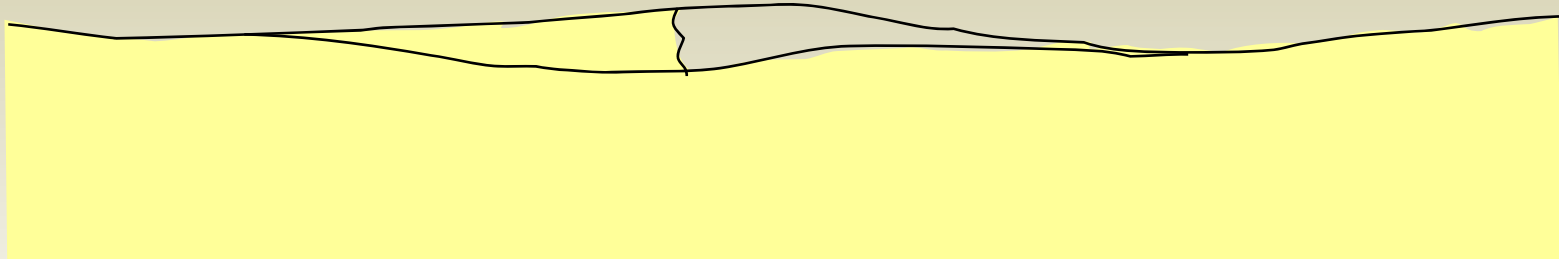

???

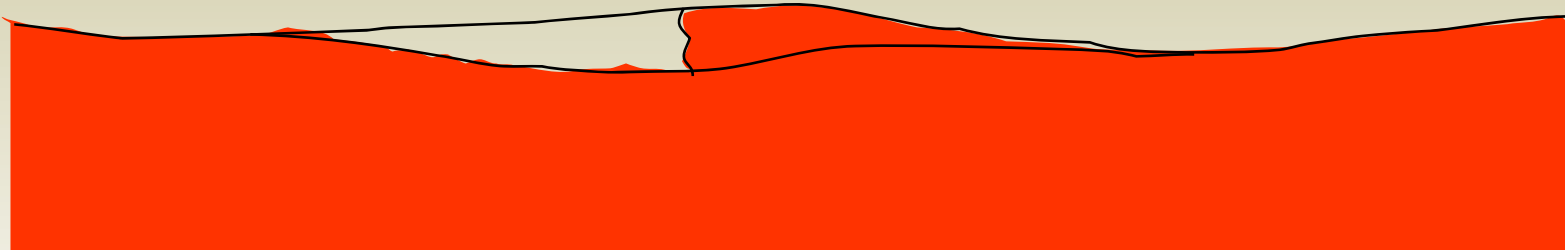

???

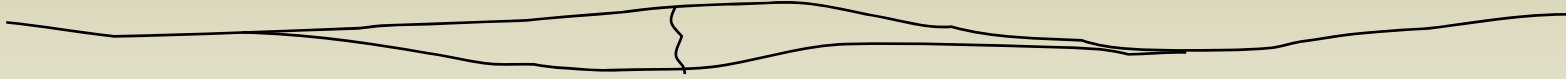

???!

???

Drobné násuny (Microthrust)

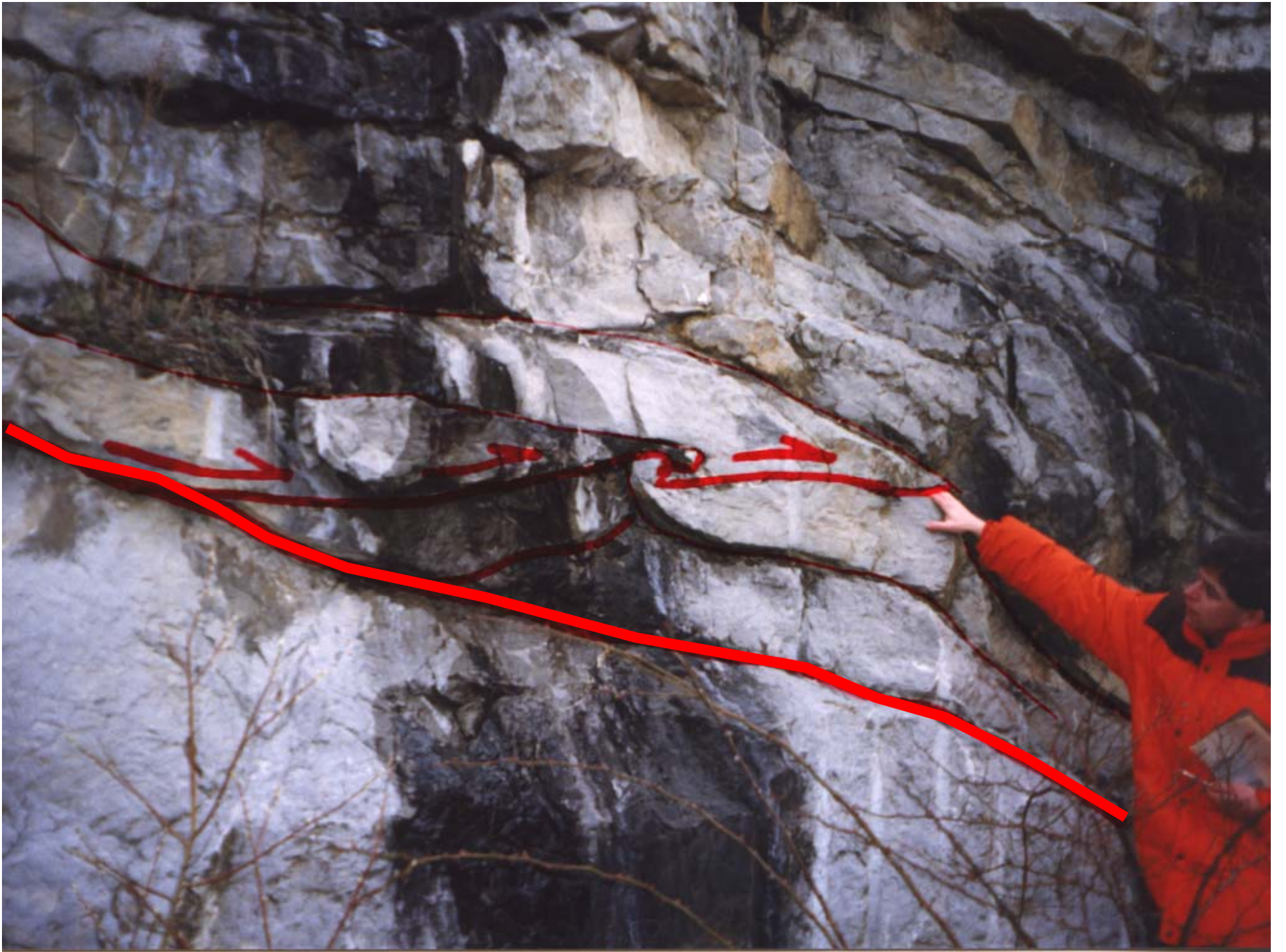

z profilu

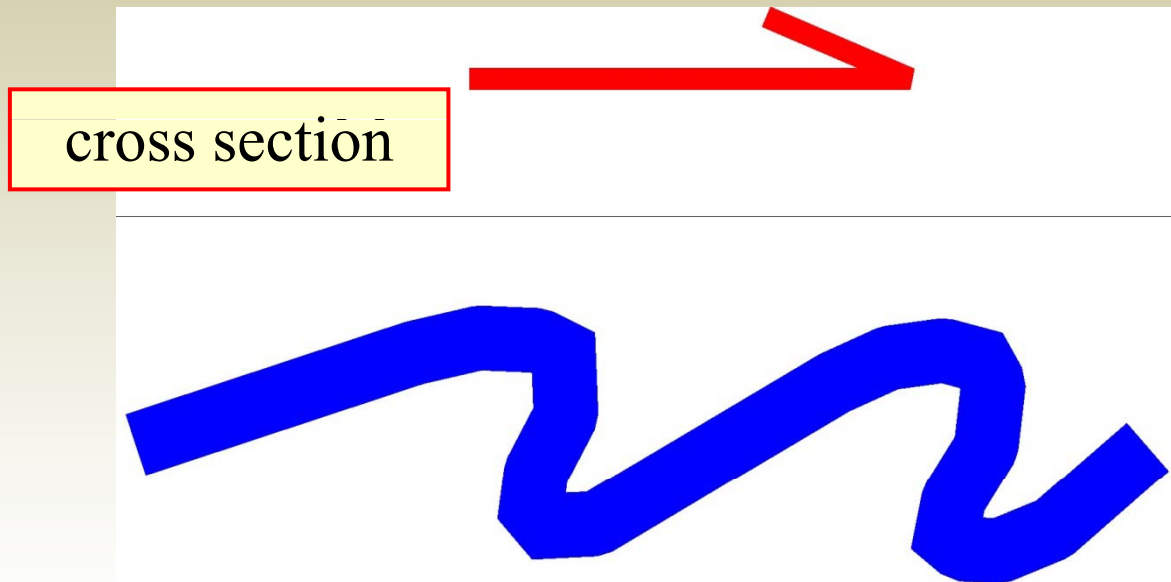

Asymetrické vrásky (Assymmetric folds)

Reorientace zrn (Grain reorientation)

SZ

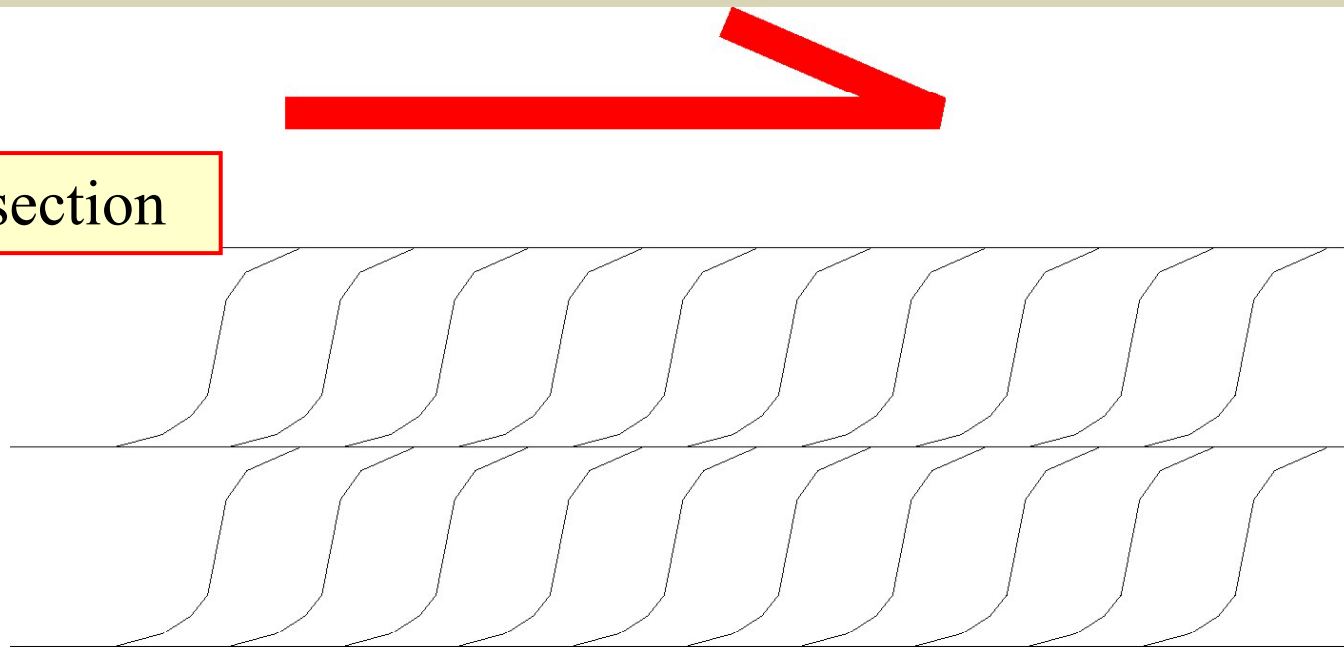
JV

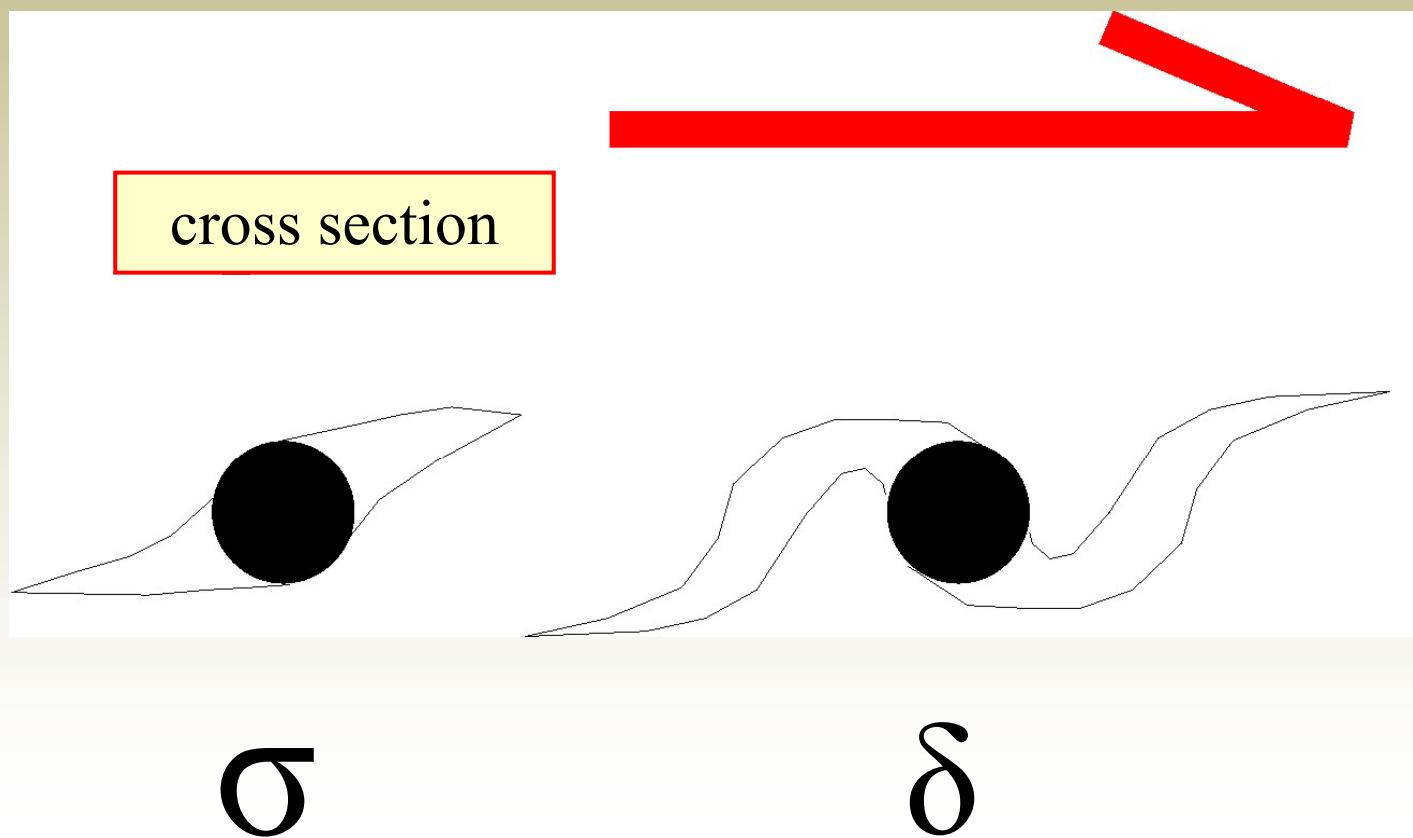
S-C struktury

cross section

Asymetrické tlakové stíny (porfyroklasty)

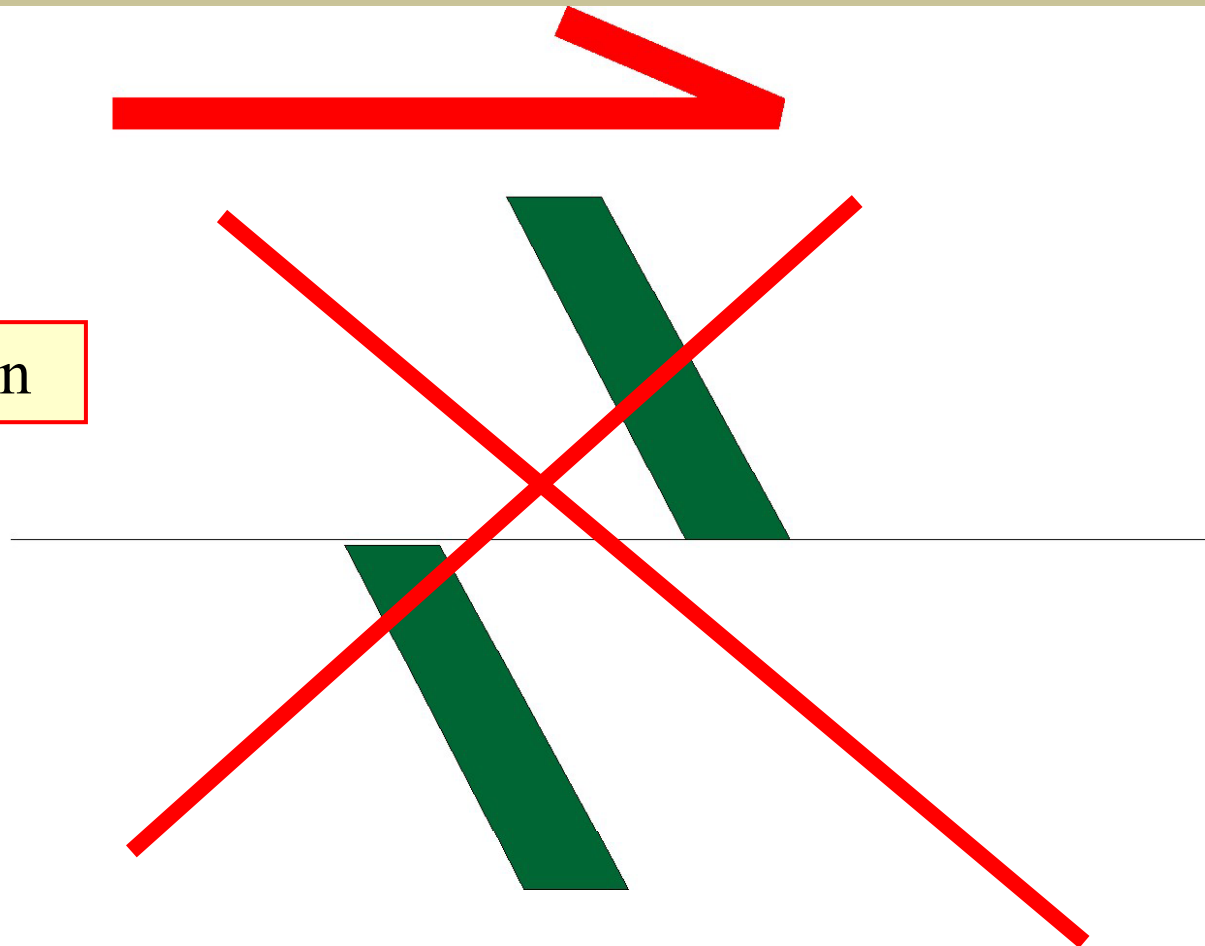

Odsazení (Offset)

cross section

Staří (re)aktivace zlomu

Relativní stáří (mezi zlomy navzájem):

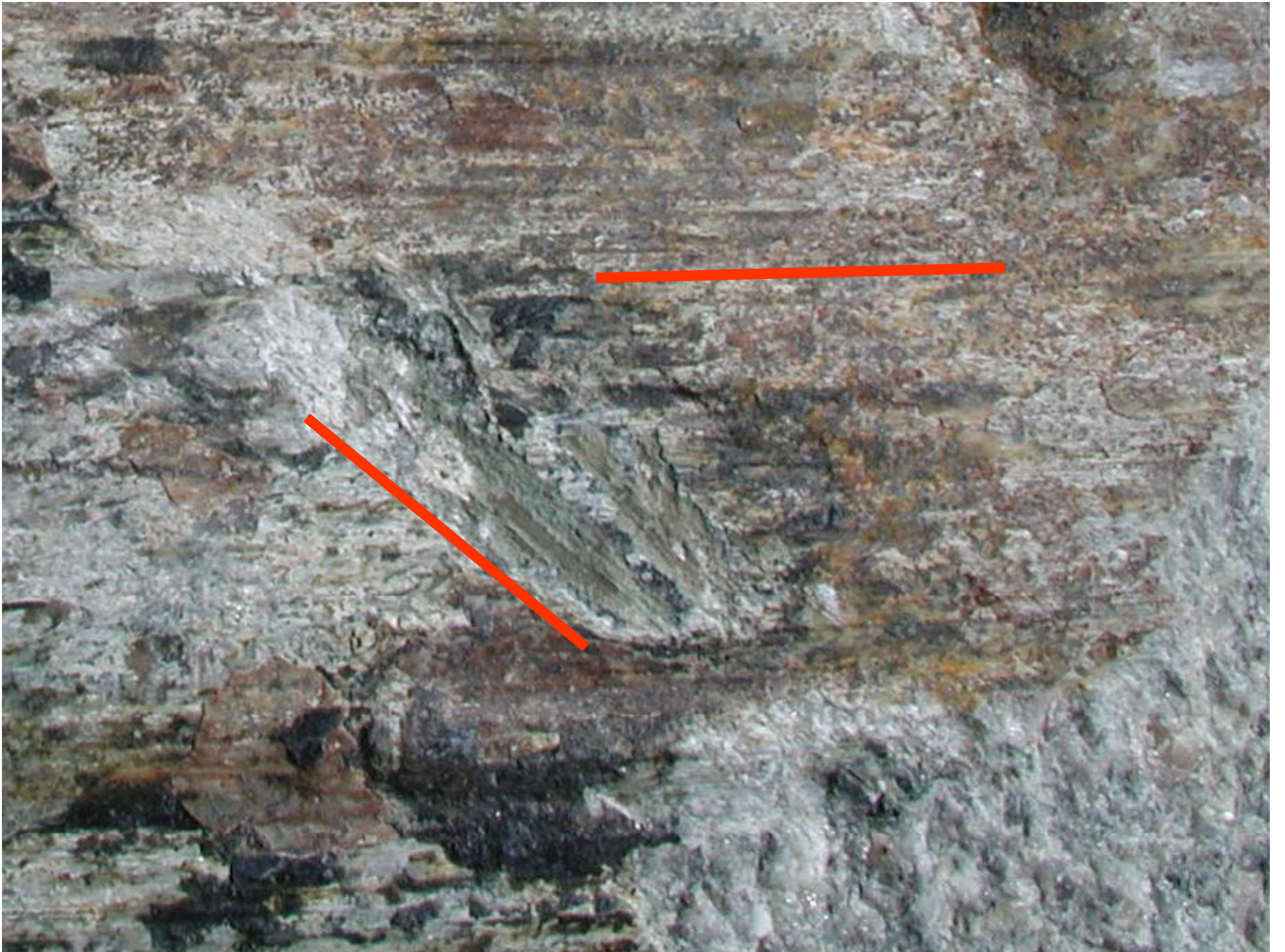
1. **Mnohonásobné rýhování (v různých směrech) na jedné ploše**
2. **Vzhled zlomu a rýhování (alterace, mineralizace, rozměry rýhování atd.)**
3. **Protínání zlomů !!!**

Geologické stáří:

1. **Vztahy sedimentů o známém stáří**
2. **Radiometrické datování deformovaných a nově narůstajících minerálů (např. muskovit)**

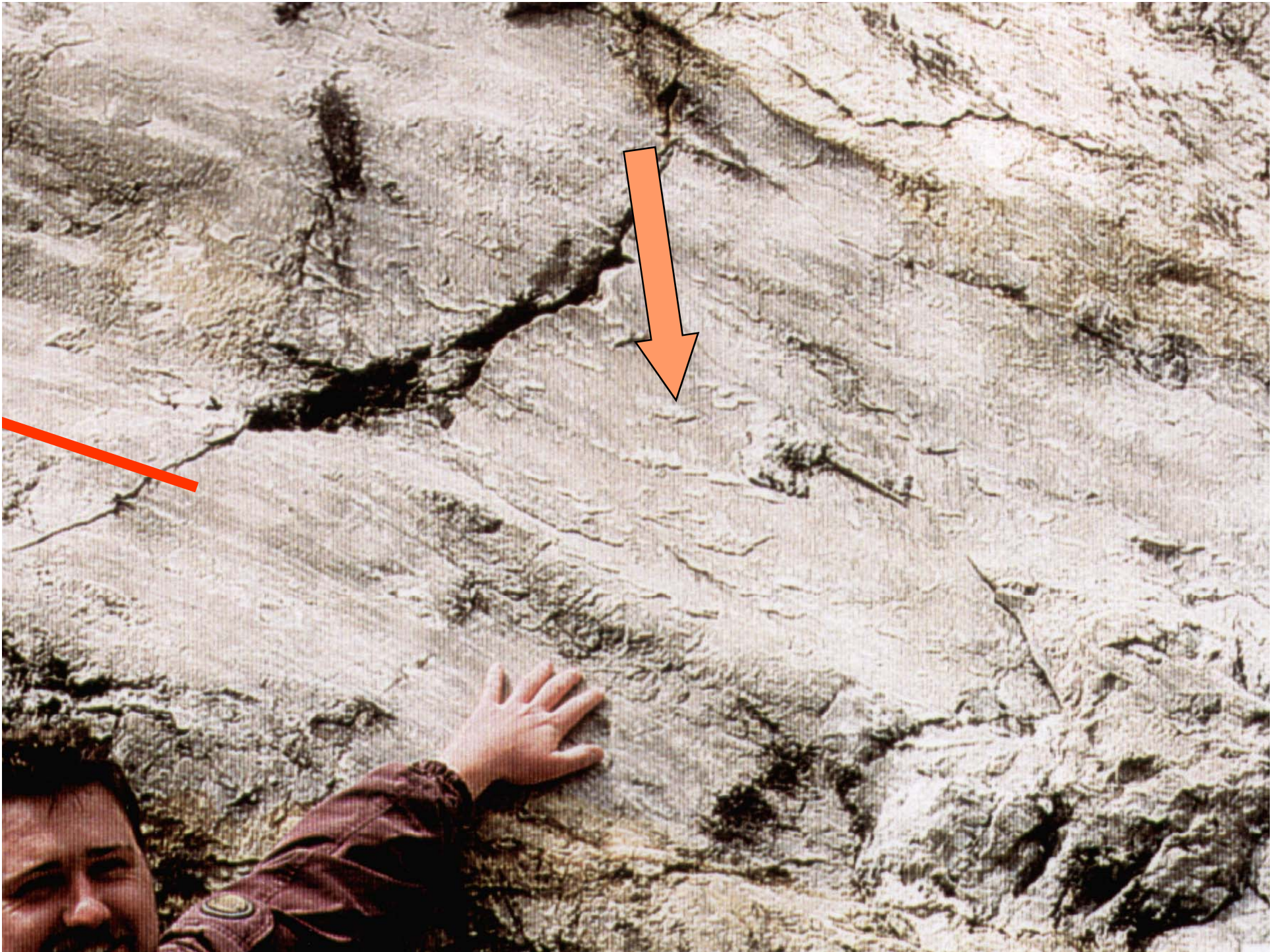

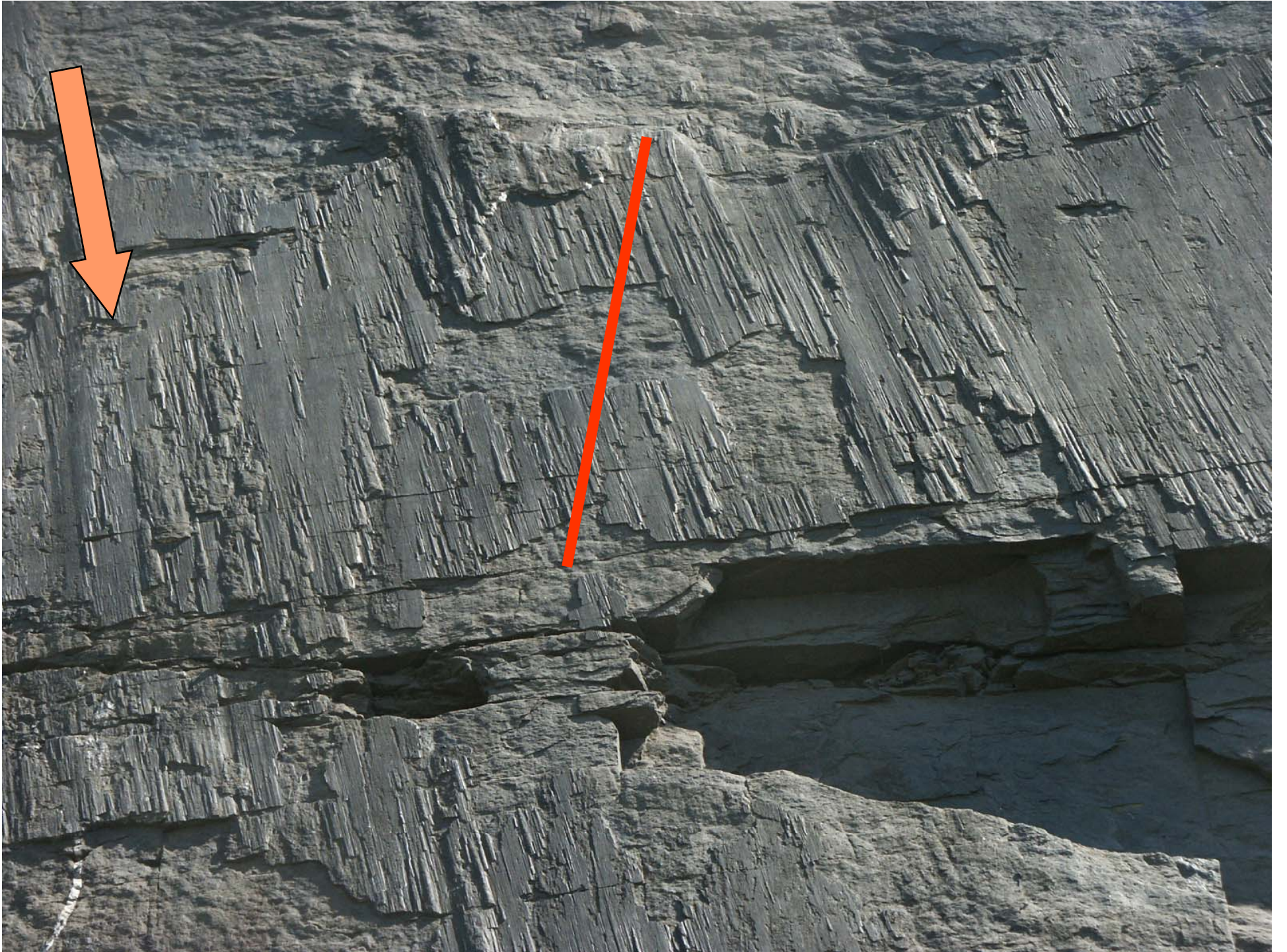

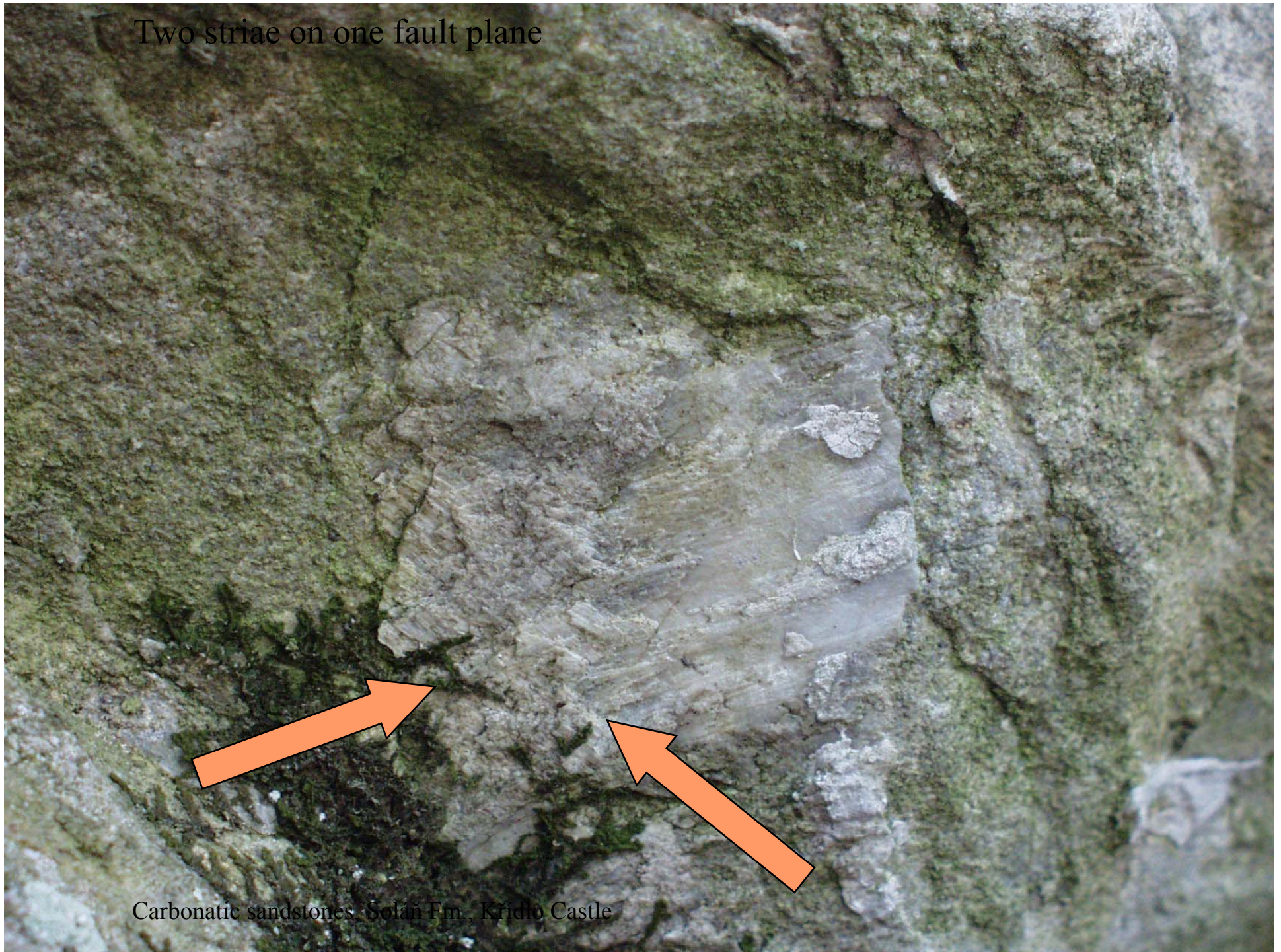

Two striae on one fault plane

Carbonatic sandstones, Solán Fm., Křídlo Castle

Two striae on one fault plane

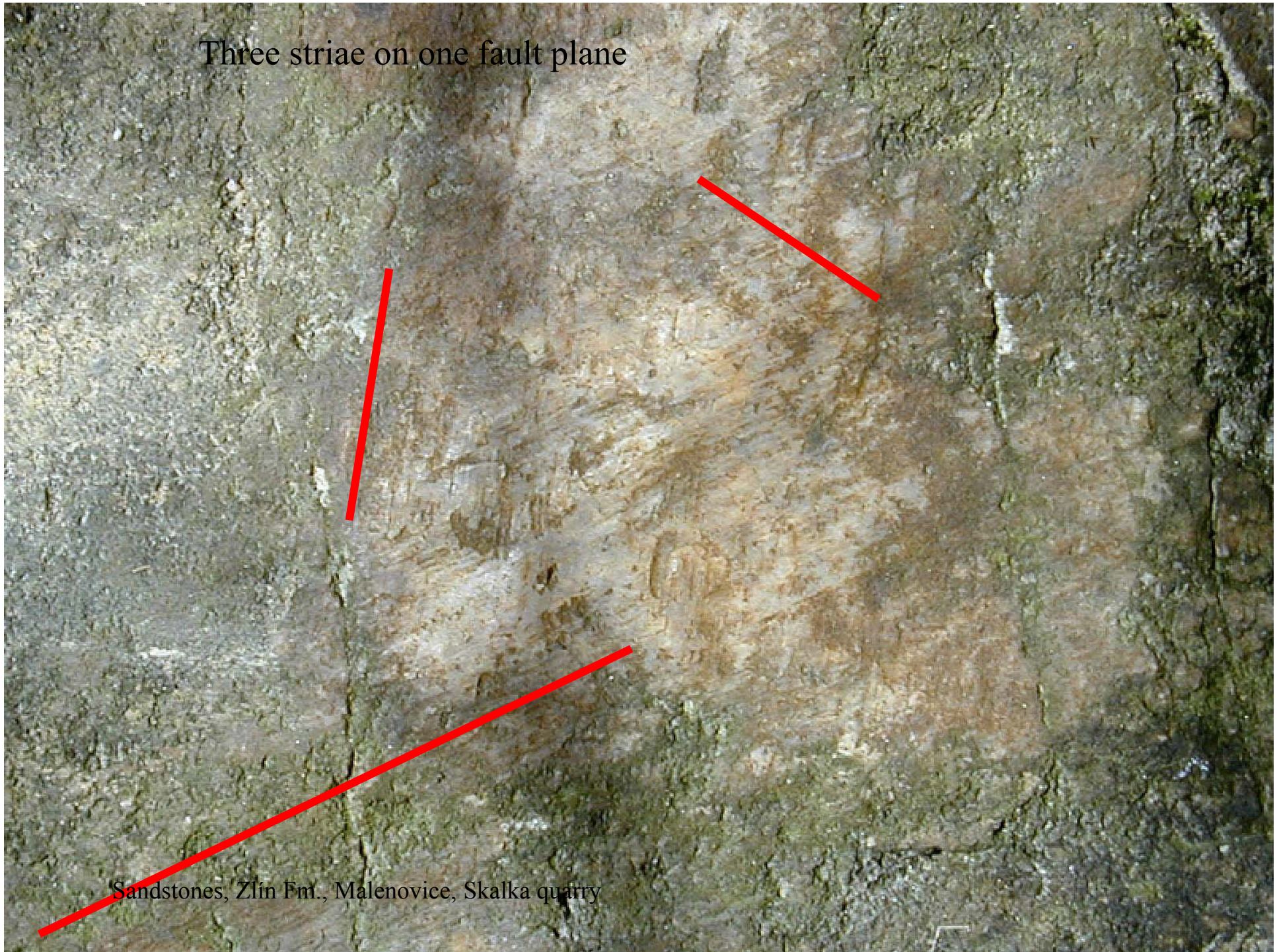
Carbonatic sandstones, Soláň Fm., Křídlo Castle

Two striae on one fault plane (coloured trails)

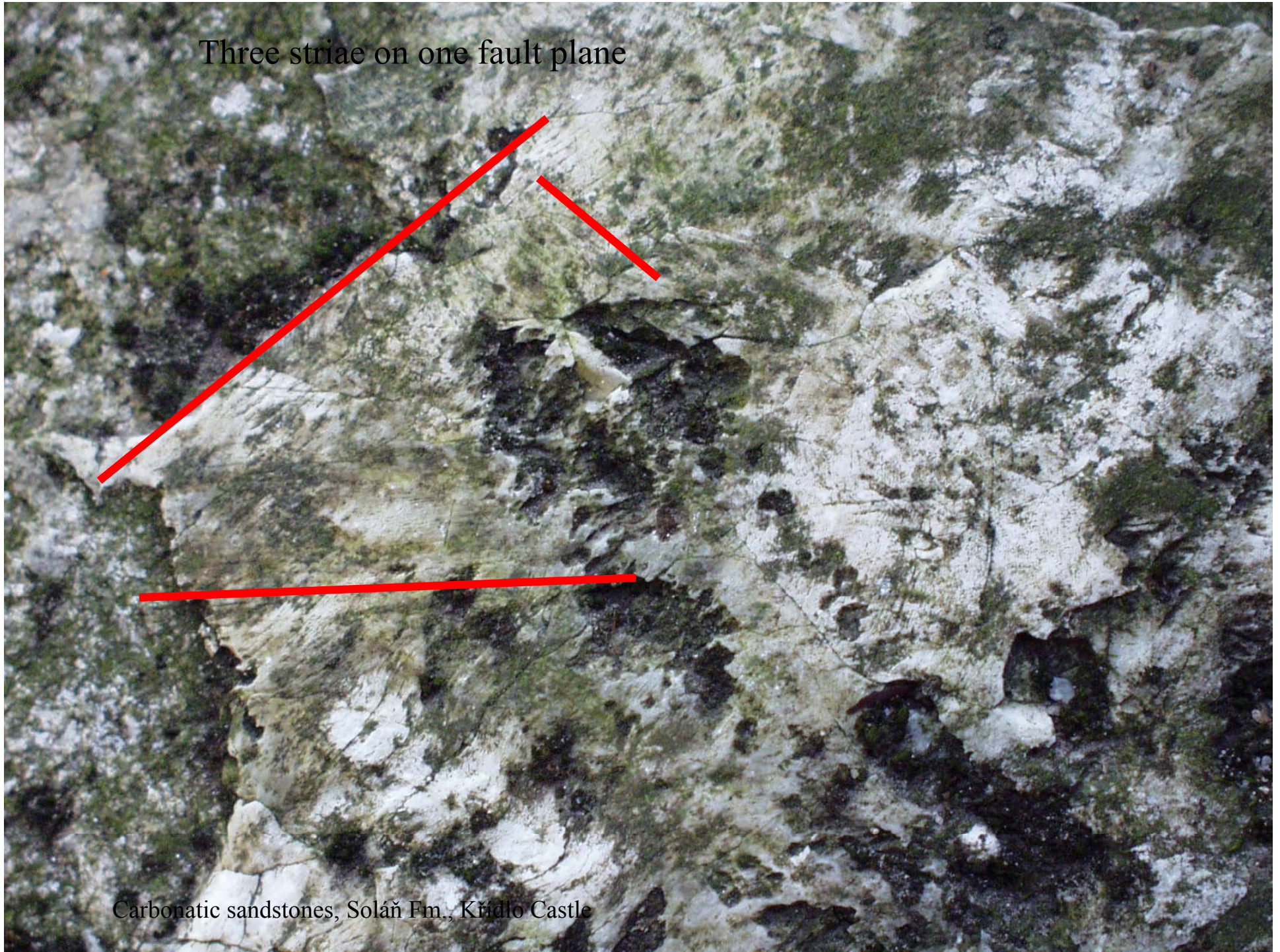
Sandstones, Zlín Fm., Malenovice, brick quarry

Three striae on one fault plane

Sandstones, Zlín Fm., Malenovice, Skalka quarry

Three striae on one fault plane

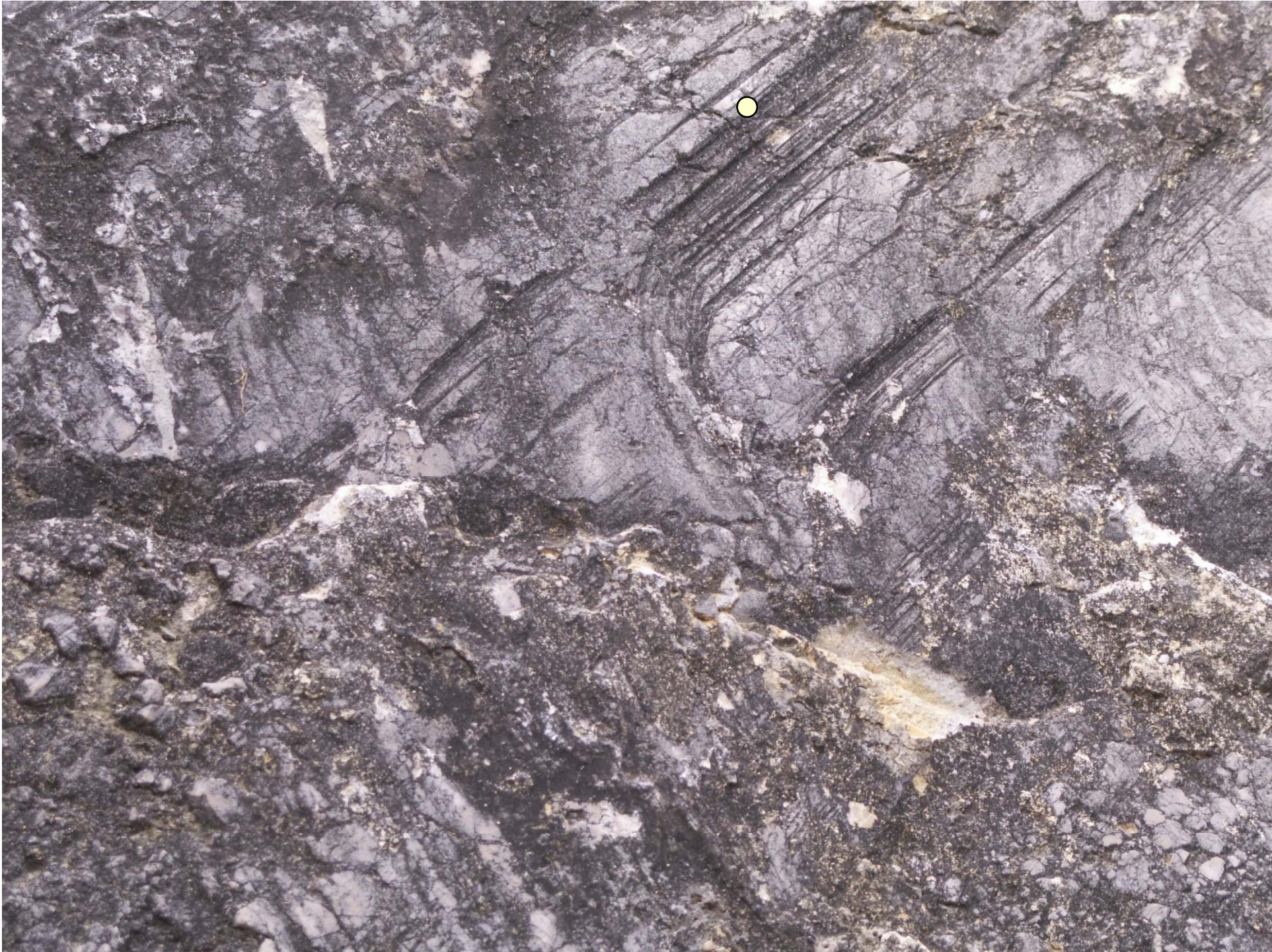
Carbonatic sandstones, Soláň Fm., Křídlo Castle

Jak “ostře“ oddělené jsou fáze?

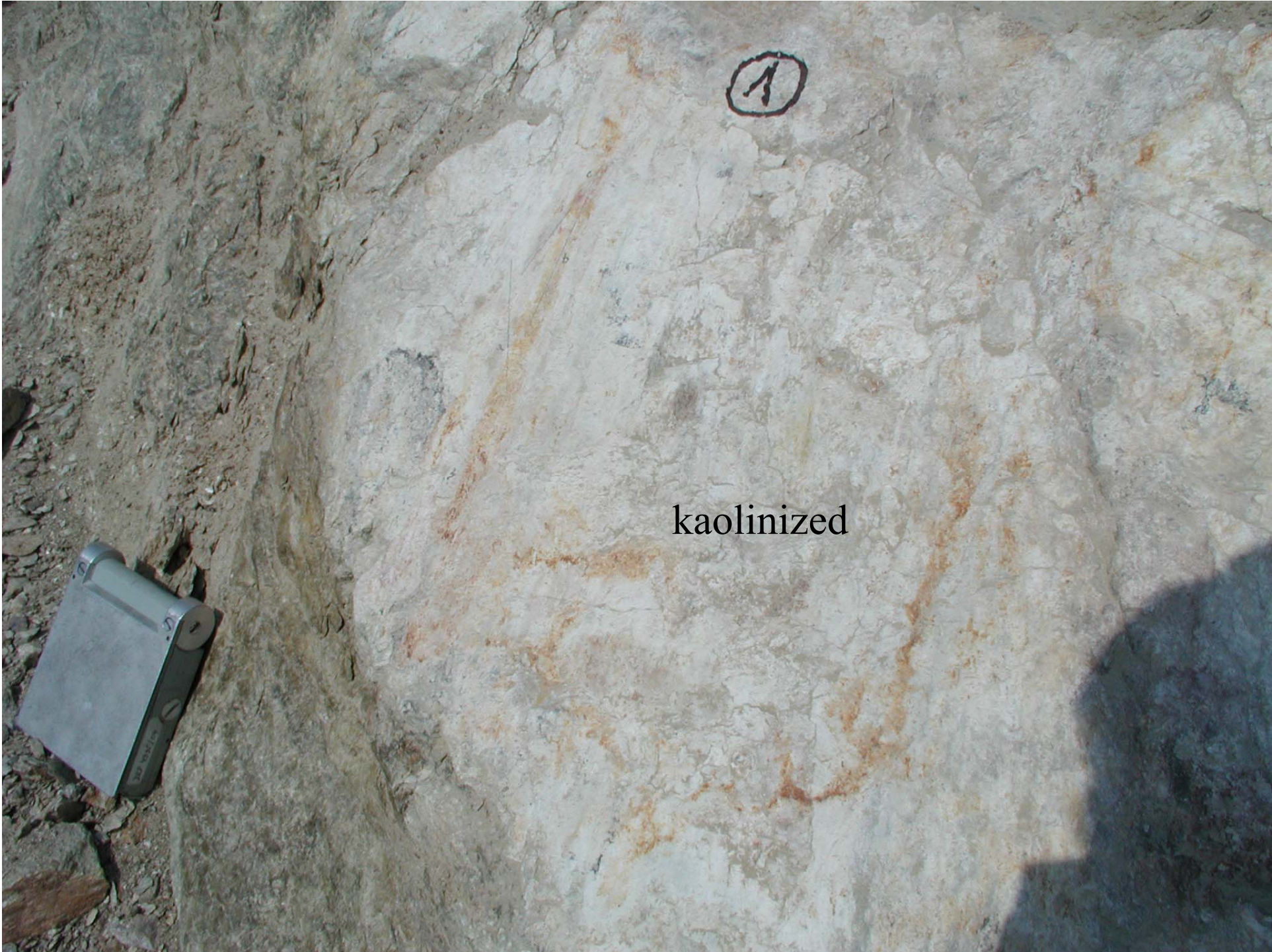
- fáze ostře oddělené
- fáze oddělené krátkým přechodem
- fáze jsou fikcí – plynulá změna se jeví jako fáze vzhledem k jen neúplnému záznamu

Mineralizace, alterace etc.

epidotized

kaolinized

kaolinized

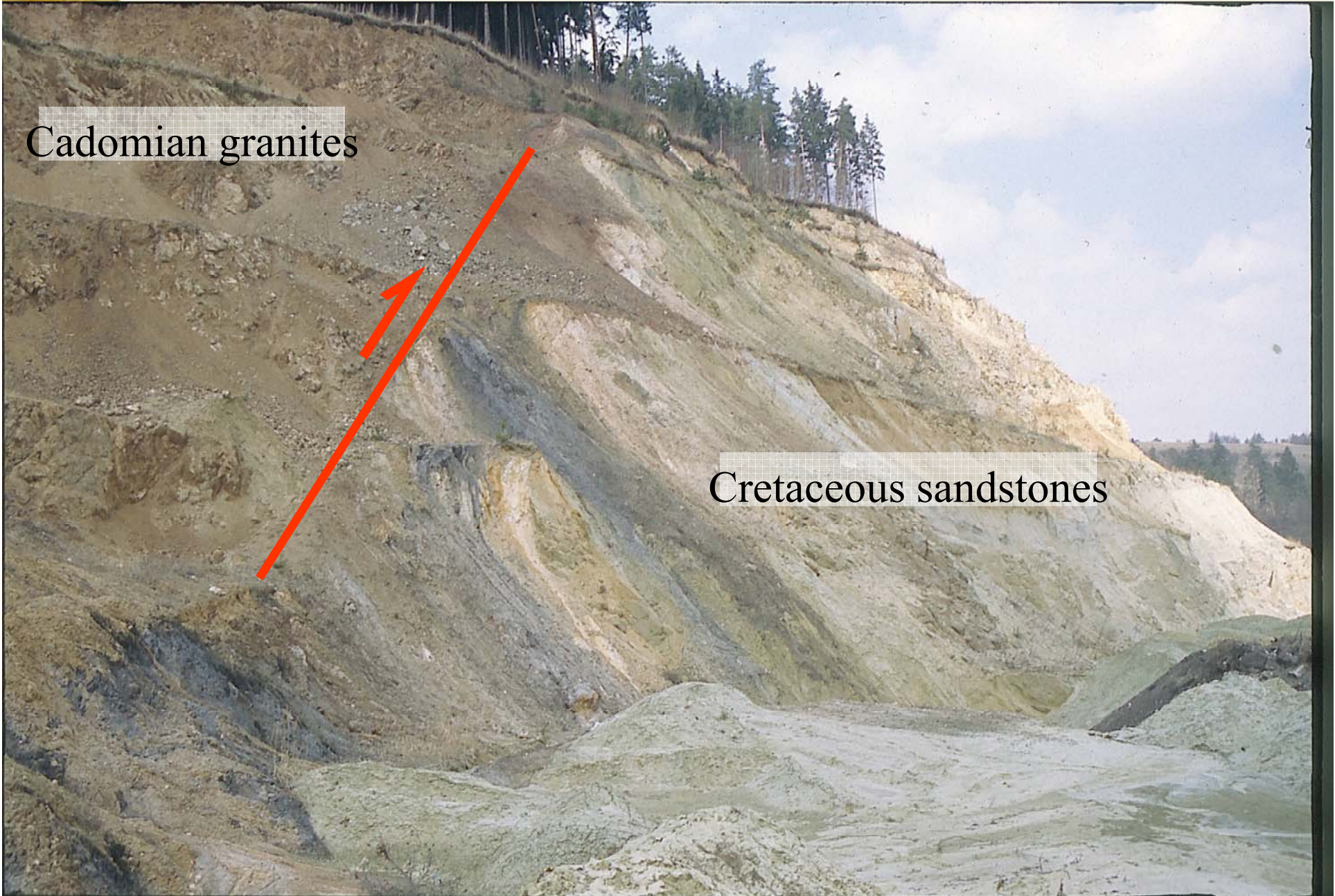

Mn-oxides

Vztah k sedimentům

Cadomian granites

Cretaceous sandstones

Informace ze sběru dat

1. **Číslo zlomu**
2. Orientace zlomu
3. Přibližná velikost zlomu
4. **Číslo rýhování**
5. Orientace rýhování
6. Smysl pohybu
7. Jistota určení
8. Relativní staří
9. Vzhled rýhování a zlomové plochy, mineralizace, alterace atp.
10. Ostatní informace o struktuře, stratigrafie apod.

Mechanismy na zlomu I.

- Jeden bod zlom rozdělí na dva
- Oba dva jsou si ekvivalentní
- Každý leží na jedné kře

- Můžeme popisovat několik vektorů, kterými popíšeme posun na zlomu
- Slipy – defakto posuny - movements

Mechanismy na zlomu II. - Slipy

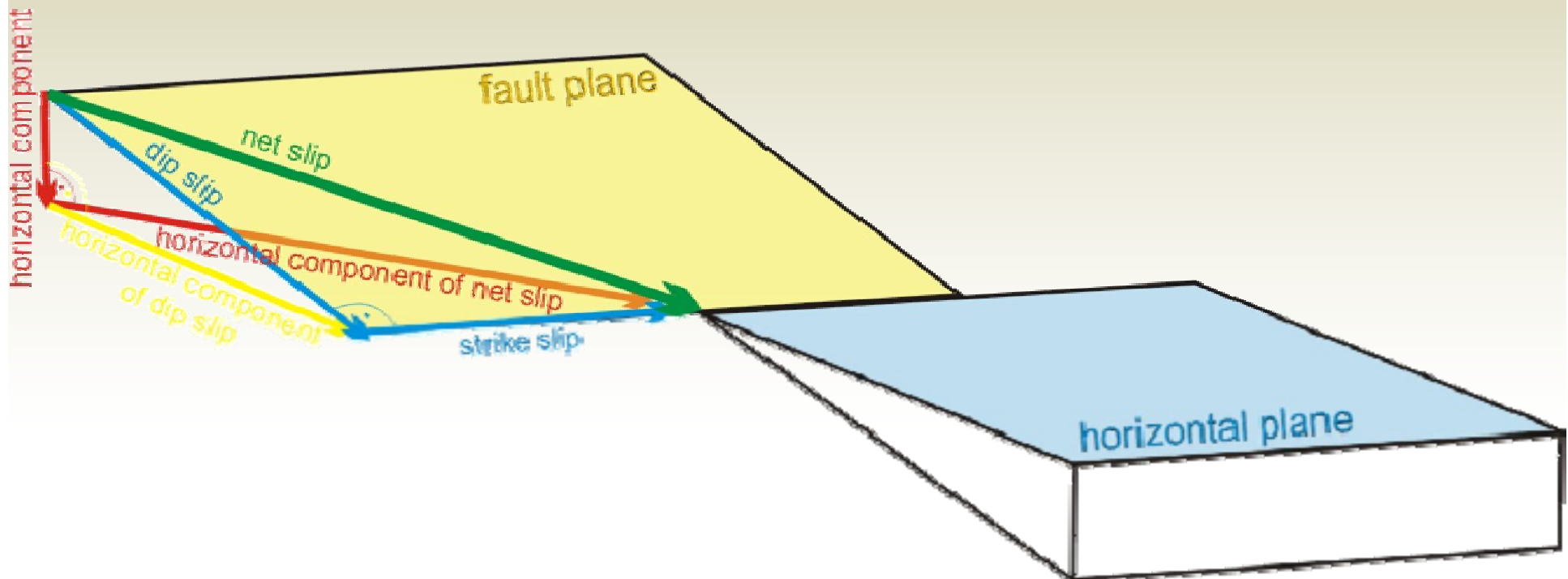
□ NET SLIP (zeleně)

- * Horizontální složka (červeně)
- * Vertikální složka (červeně)

- * DIP SLIP (modře) – posun po spádnici zlomu
  - Horizontální složka (žlutě)
  - Vertikální složka (červeně)

- * STRIKE SLIP (modře) – posun po směrnici zlomu

totéž

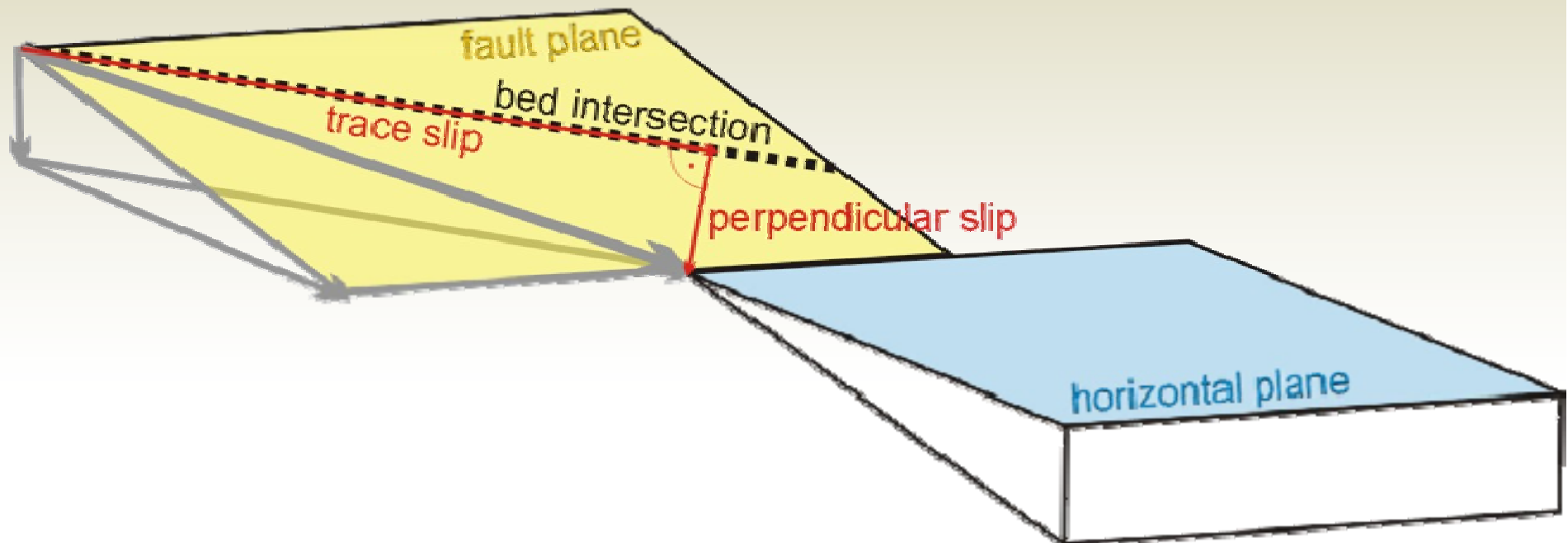

Mechanisms na zlomu II. - Slipy

□ NET SLIP (s pomocí linie vrstvy)

★ Trace slip (posun po linii vrstvy)

★ Perpendicular slip (posun po vrstevní ploše od linie vrstvy)

Mechanismy na zlomu III. - Separace

❑ STRIKE SEPARATION

- ★ Horizontální separace (vzdálenost) podél zlomu

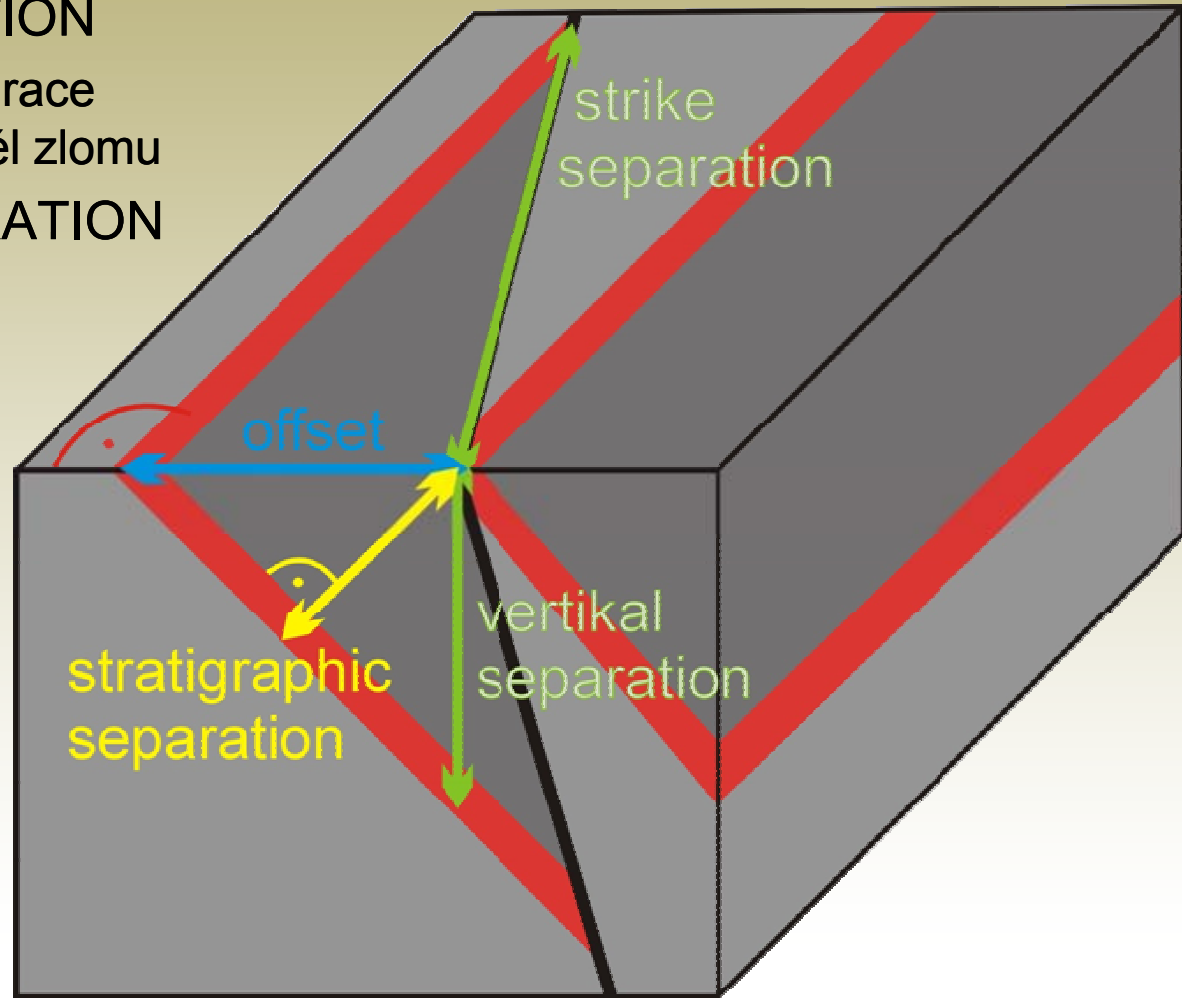
❑ VERTICAL SEPARATION

❑ OFFSET

- ★ Horizontální separace (vzdálenost)

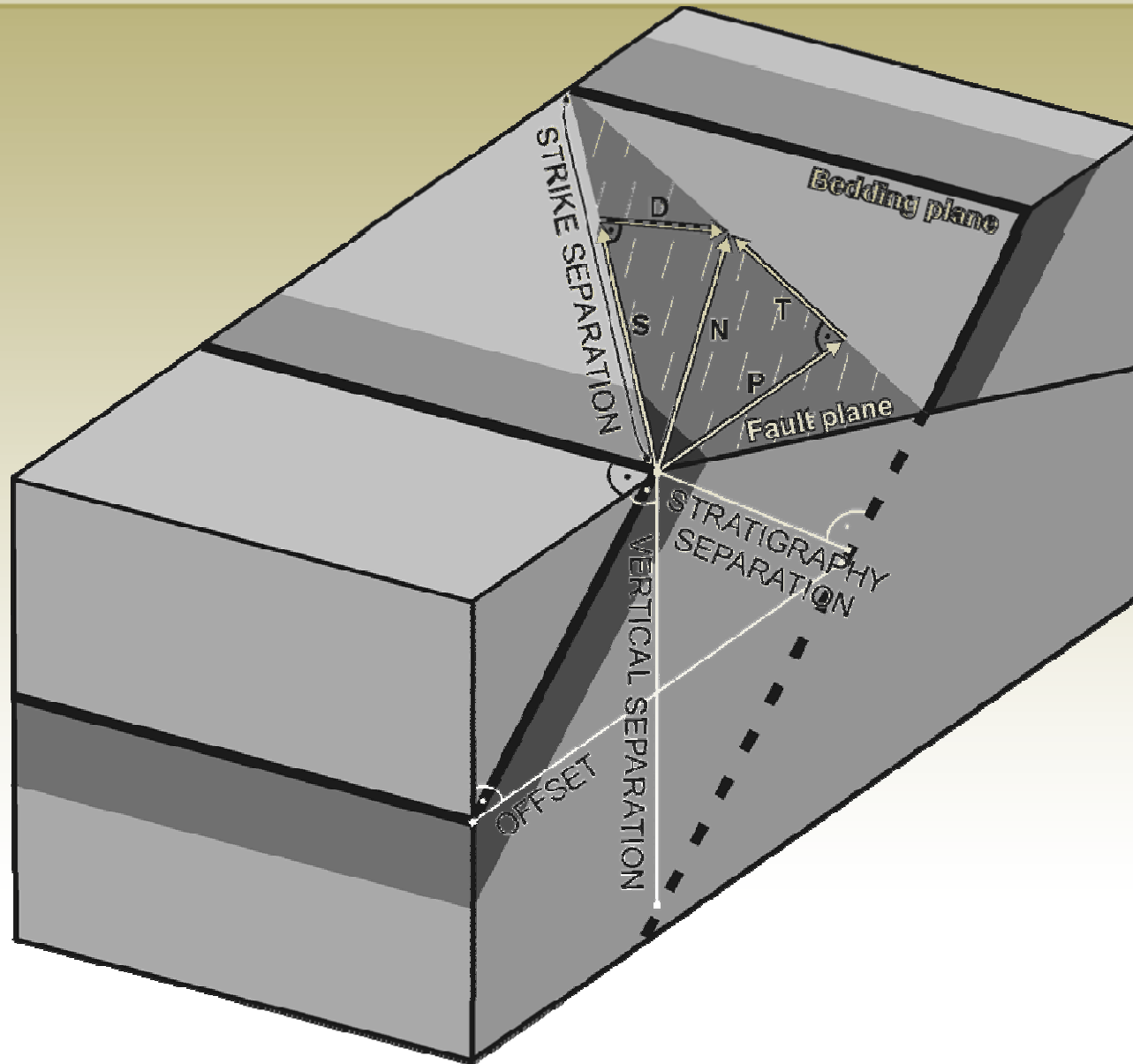
❑ STRATIGRAPHIC SEPARATION

- ★ Kolmá separace (vzdálenost) mezi ekvivalentními plochami

Mechanisms na zlomu IV.

Mechanismy na zlomu V.

- VIDEO

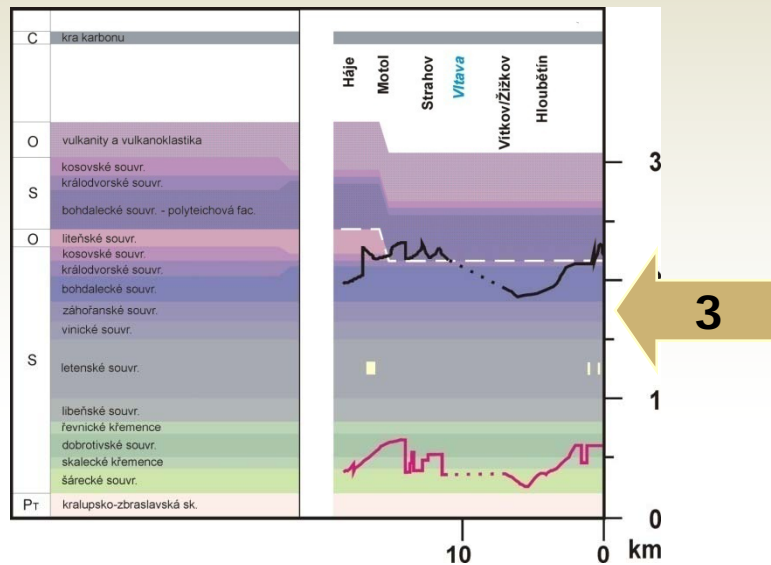
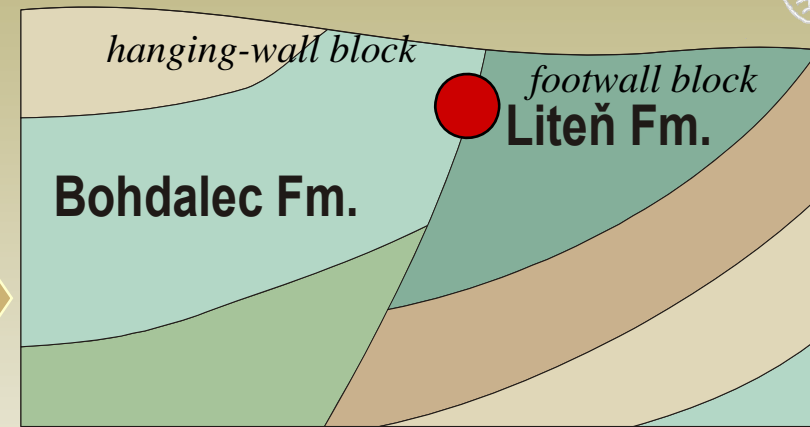
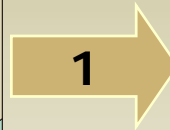
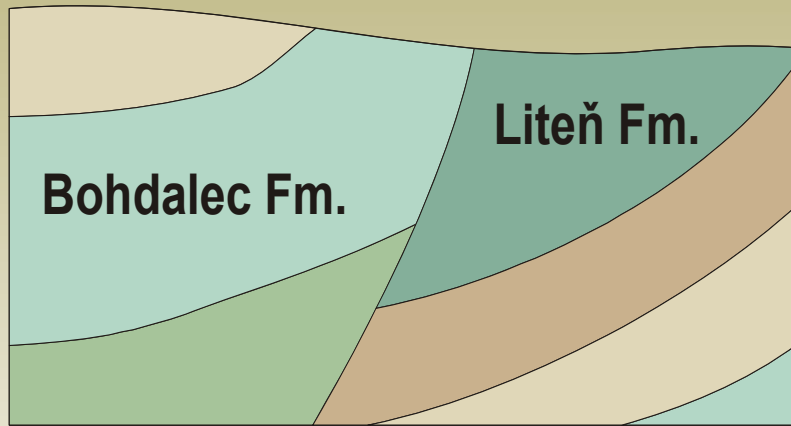
Stratigraphy separation diagram

Diagram stratigrafické separace (SSD)

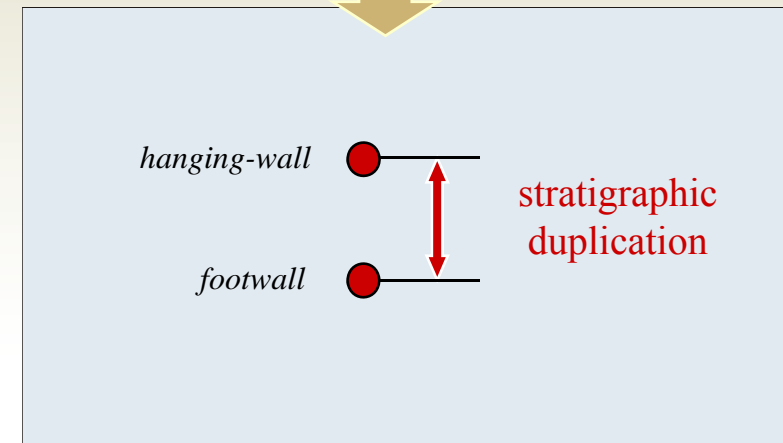

Konstrukce „Diagramu stratigrafické separace“ (SSD)

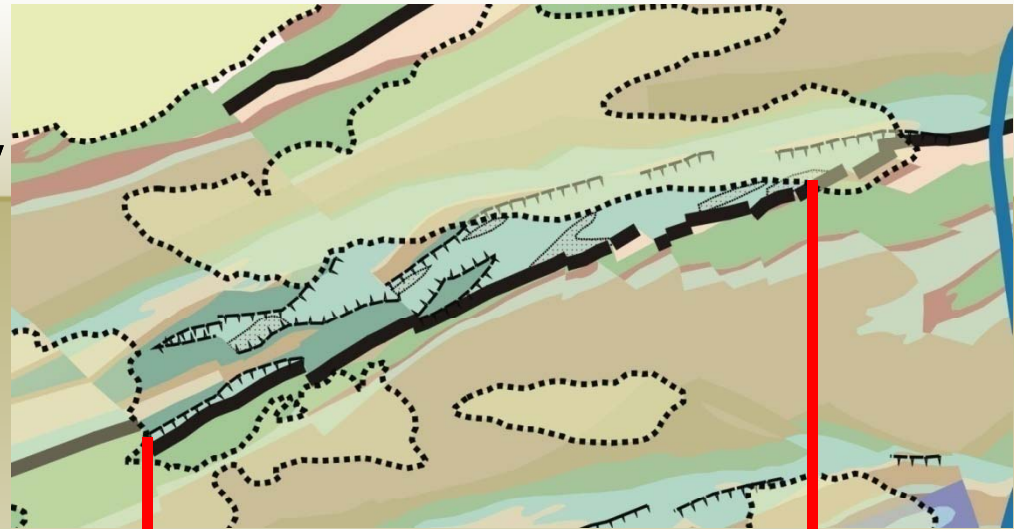
stratigraphic level

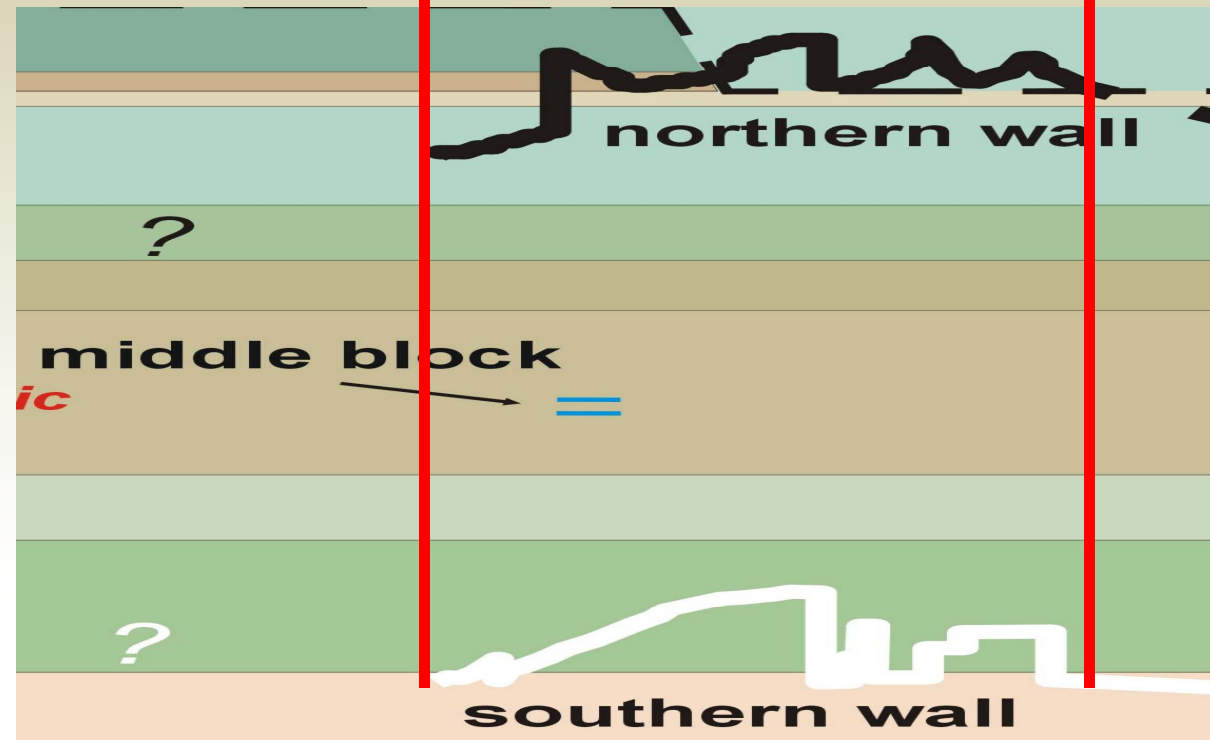
distance in along-strike direction

Konstrukce SSD na základě geologické mapy

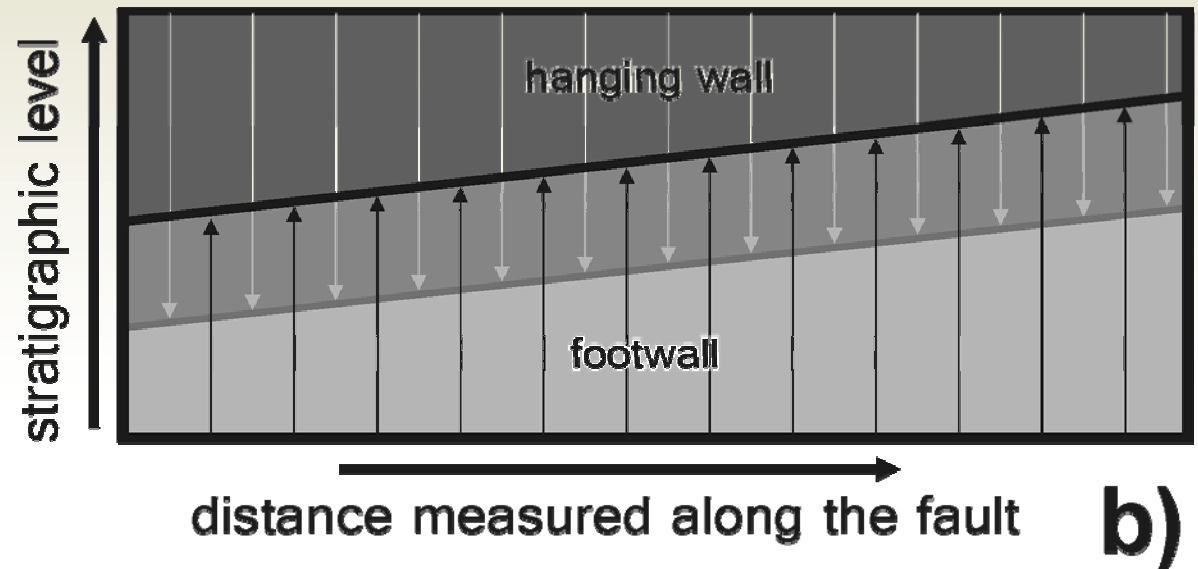
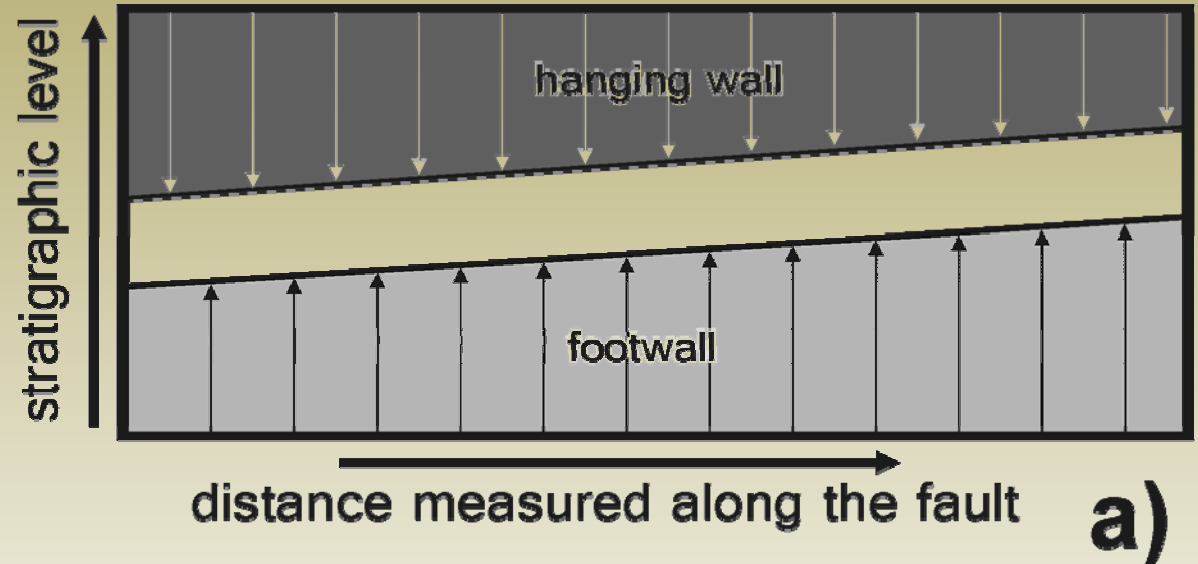
- The stratigraphic levels of all fault points in the map are plotted into the SSD

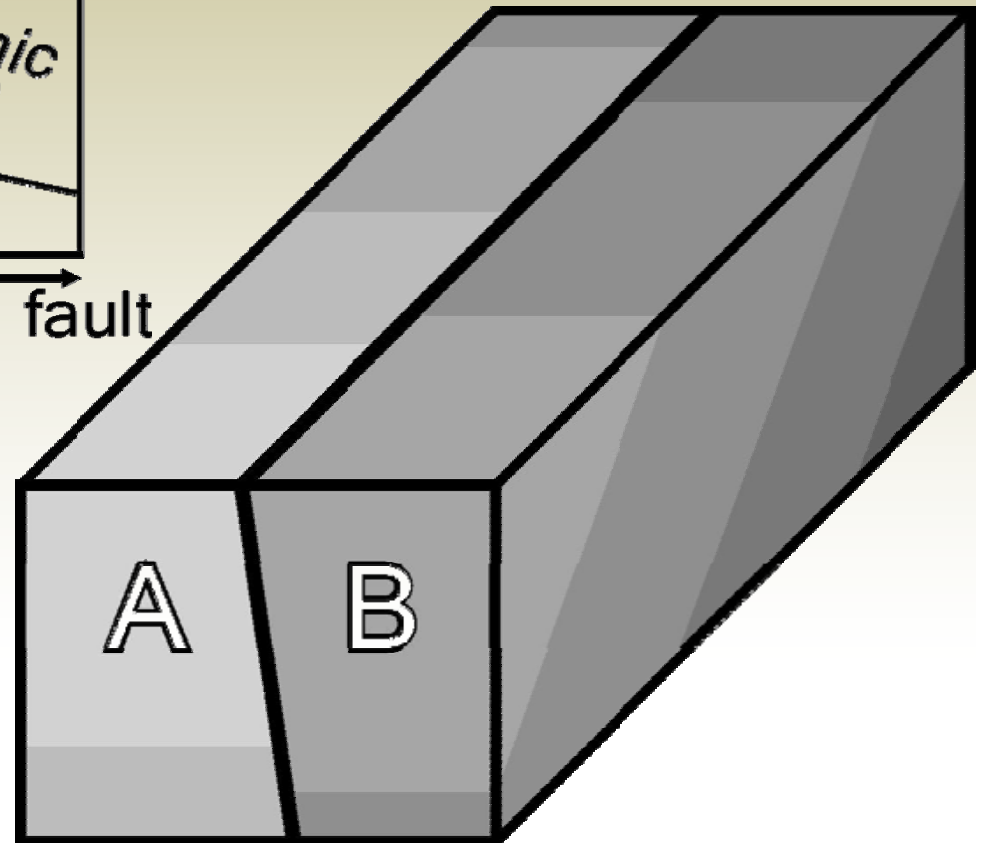
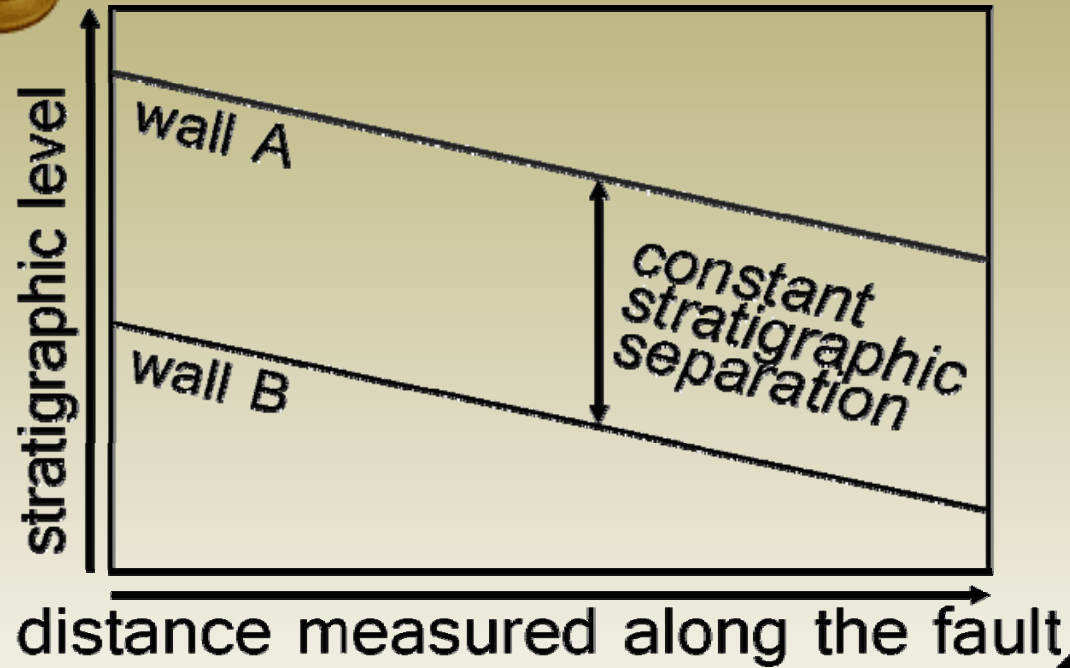
Vzhled SSD

- Nadložní kra je výše než podložní
  - Stratigraphic gab
  - Stratigrafická mezera
- Nadložní kra je níže než podložní
  - Stratigraphic duplication
  - Stratigrafické zdvojení

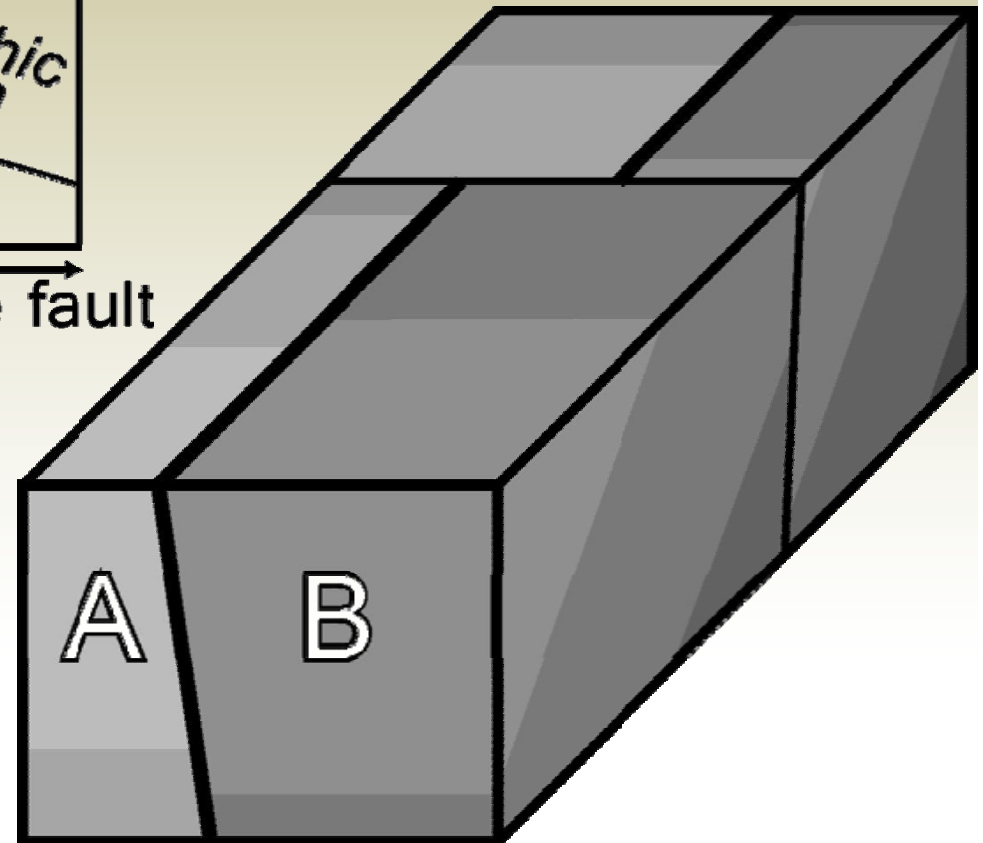
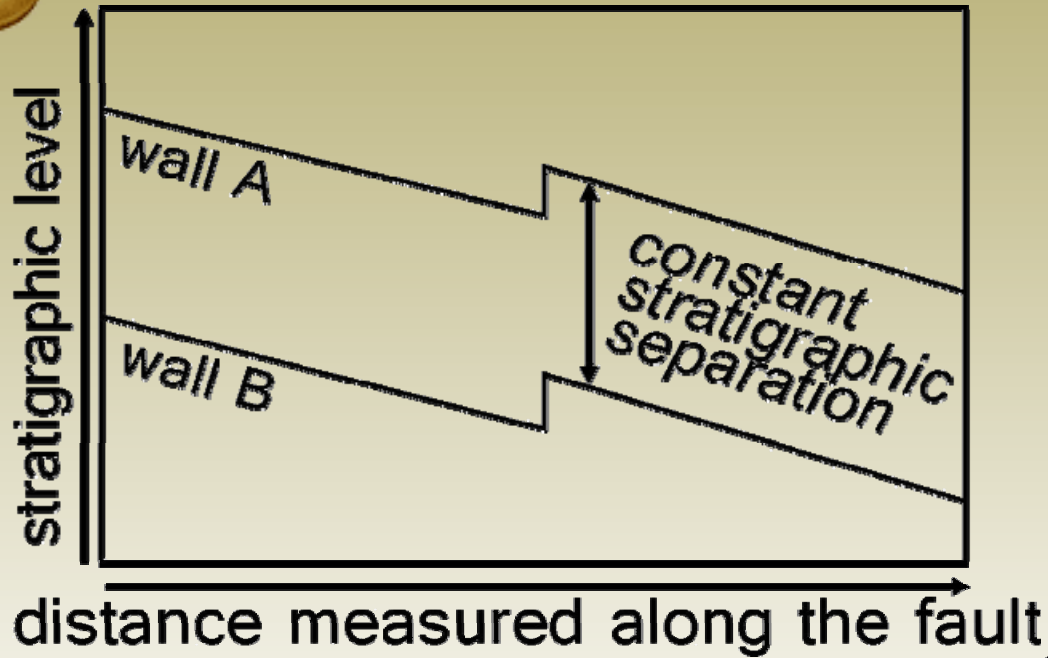

Kerný zlom

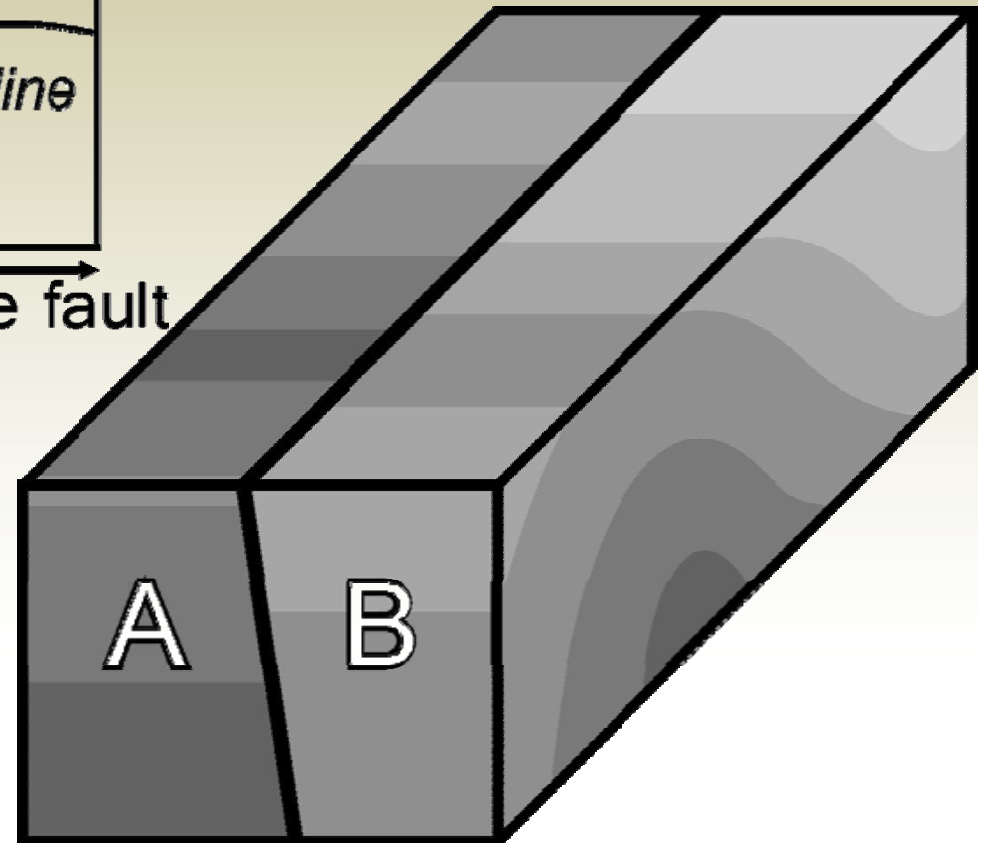
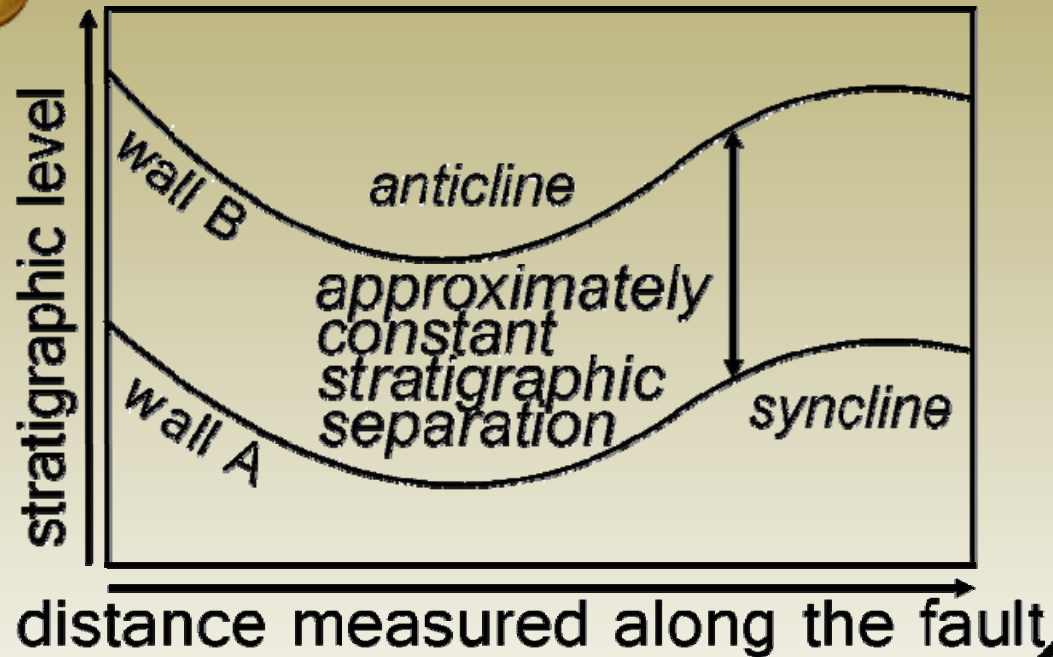

Kerný zlom přerušený mladším příčným zlomem

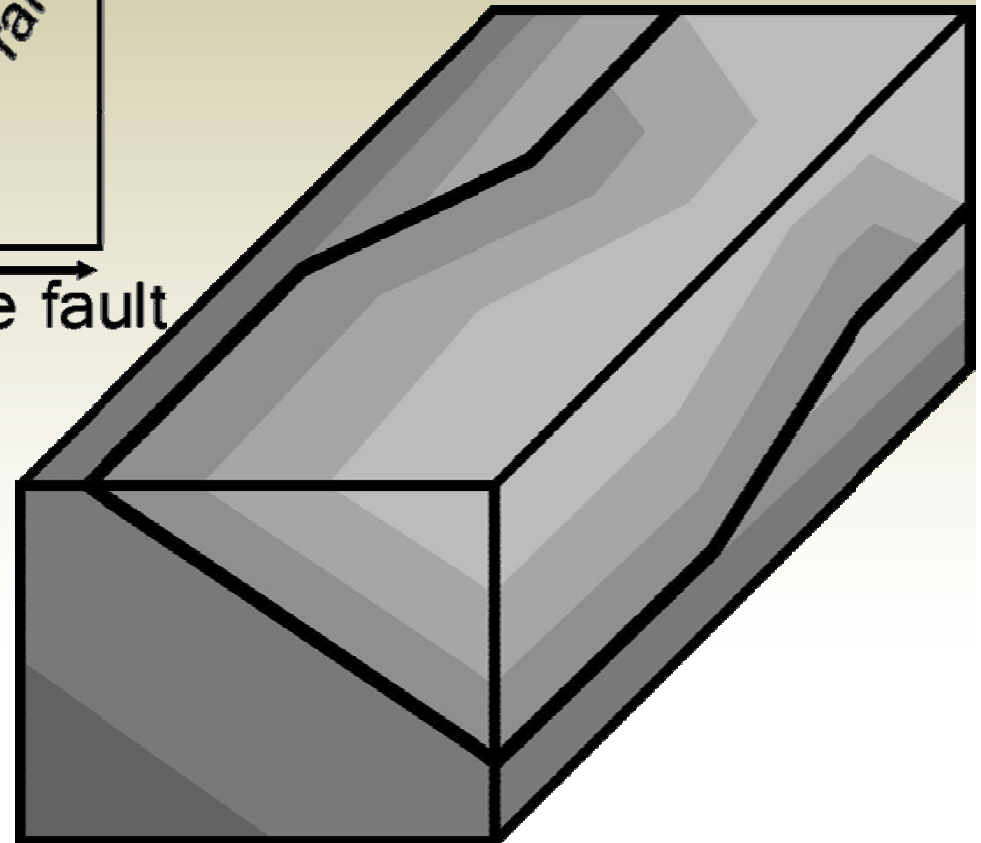
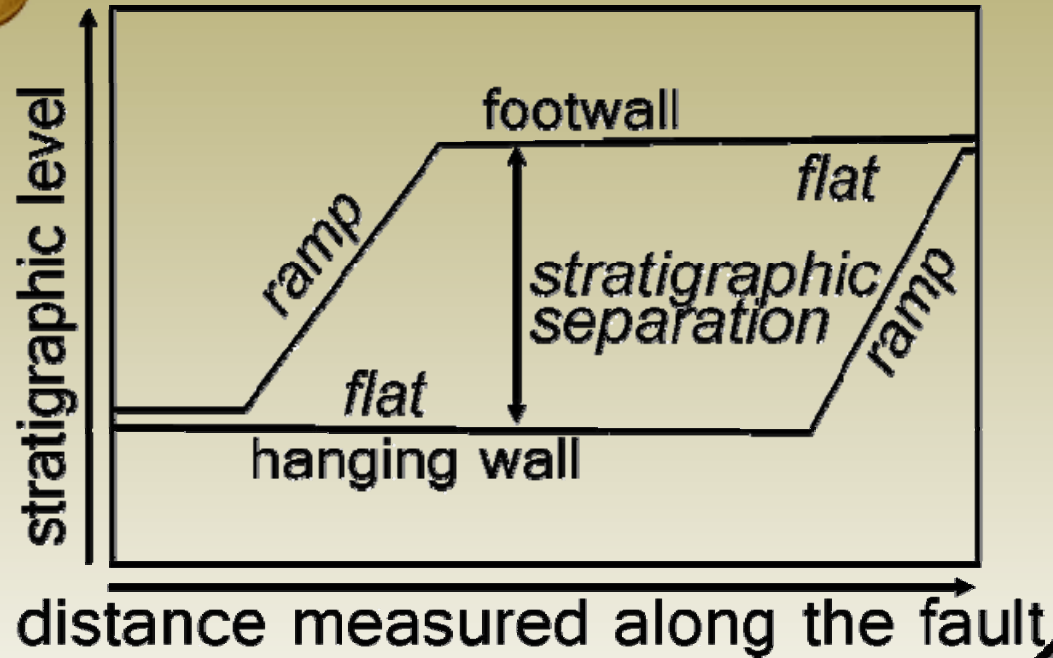

Kerný zlom protínající vrásovou strukturu

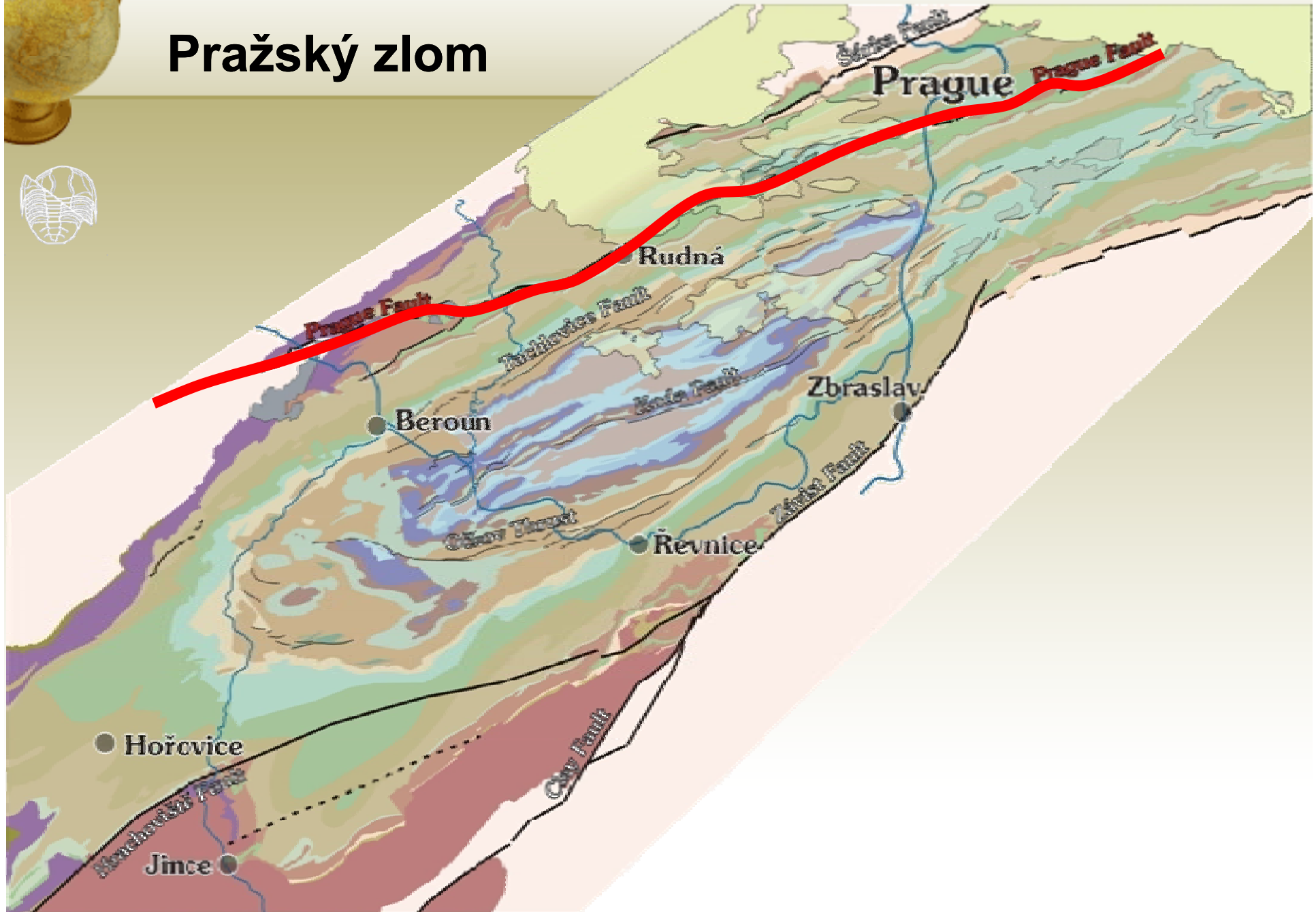

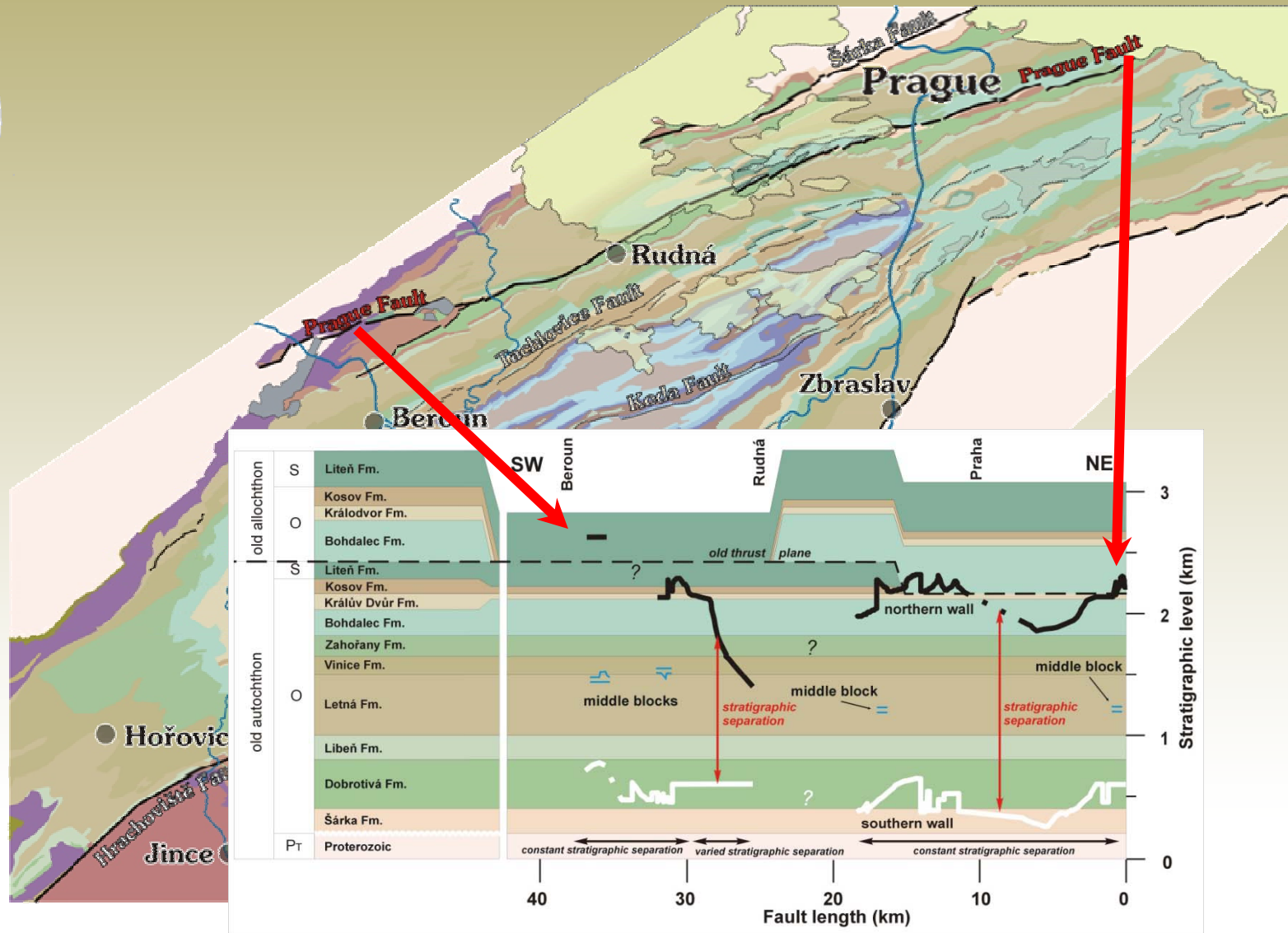
Násunový zlom s flat-ramp-flat geometrií

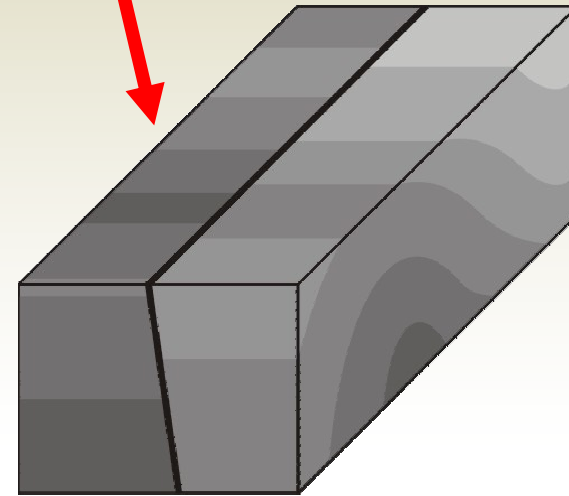
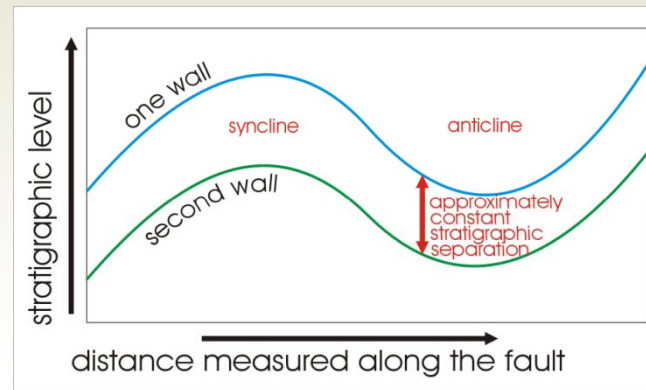
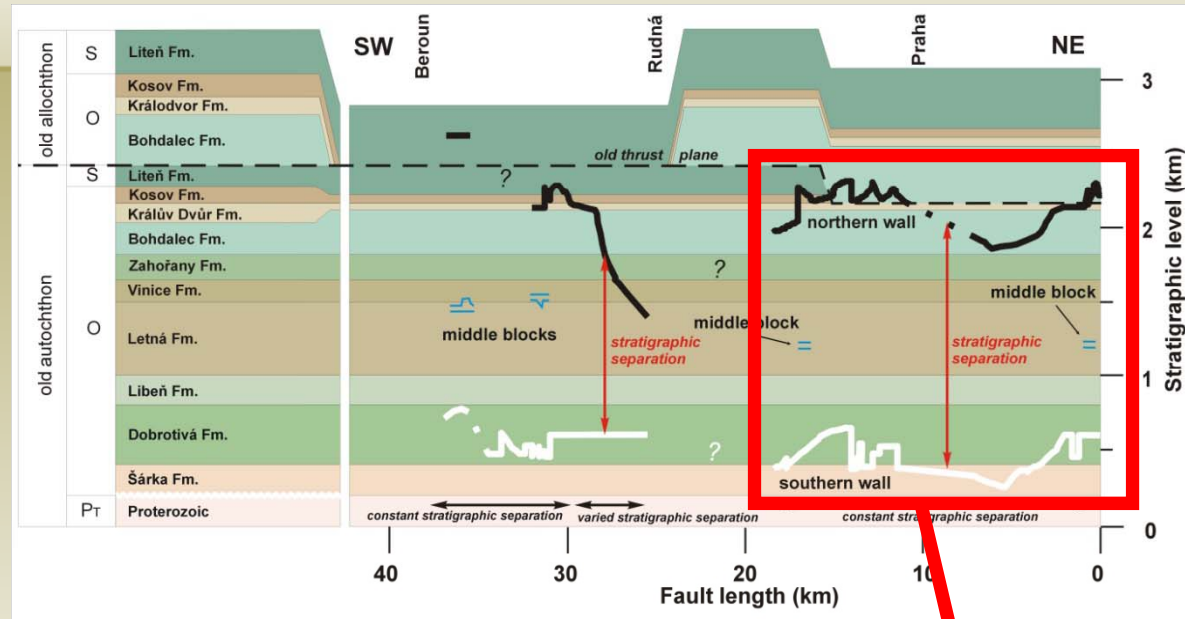
Pražský zlom

SSD digram pražského zlomu

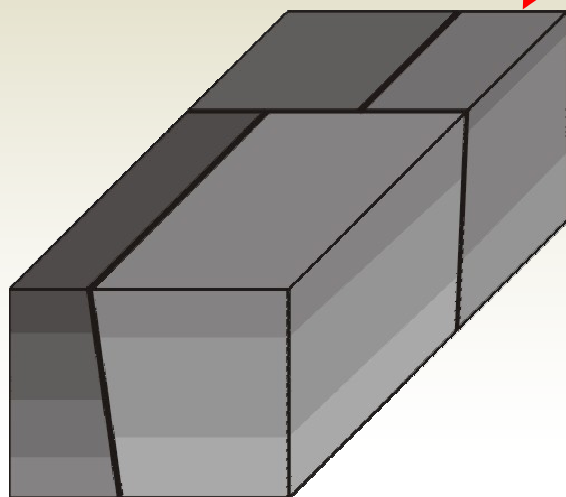
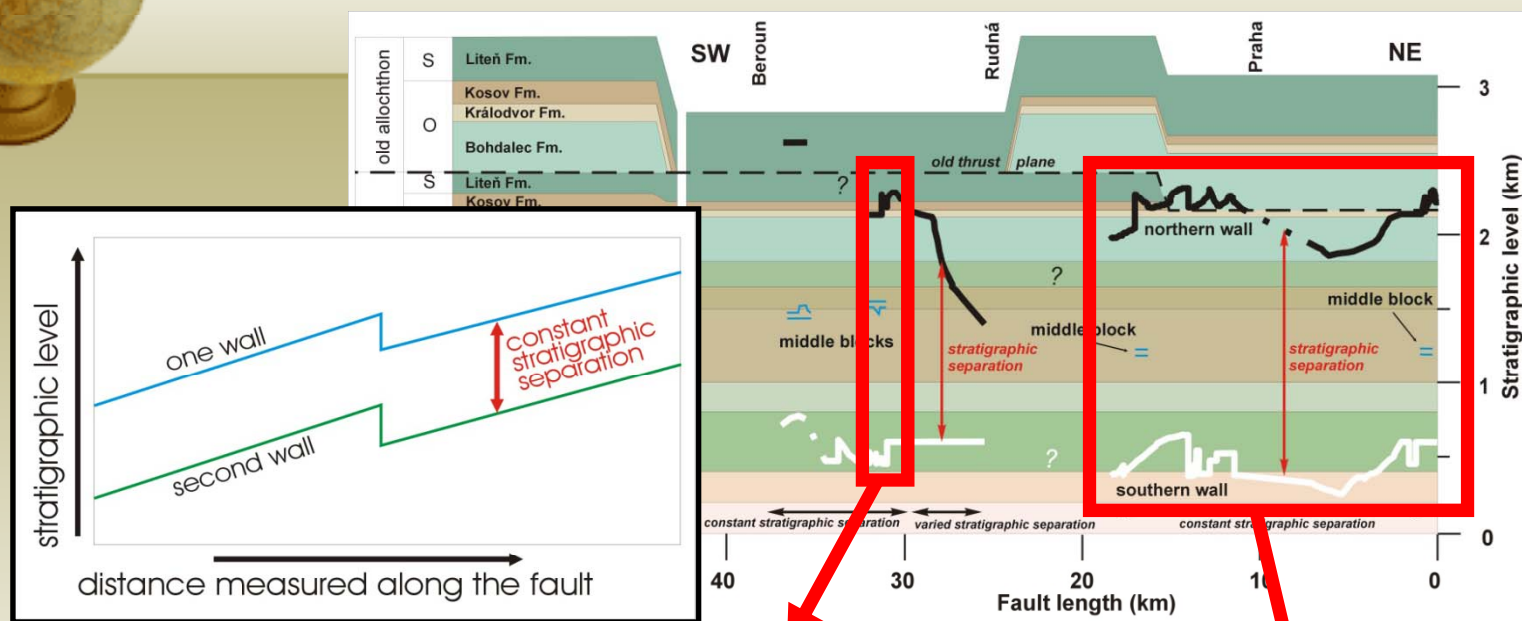

Interpretace pražského zlomu

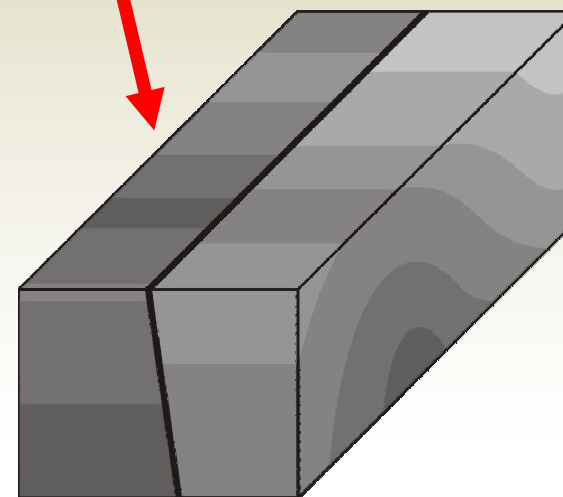

Zlom protíná vrásovou strukturu

Interpretace pražského zlomu

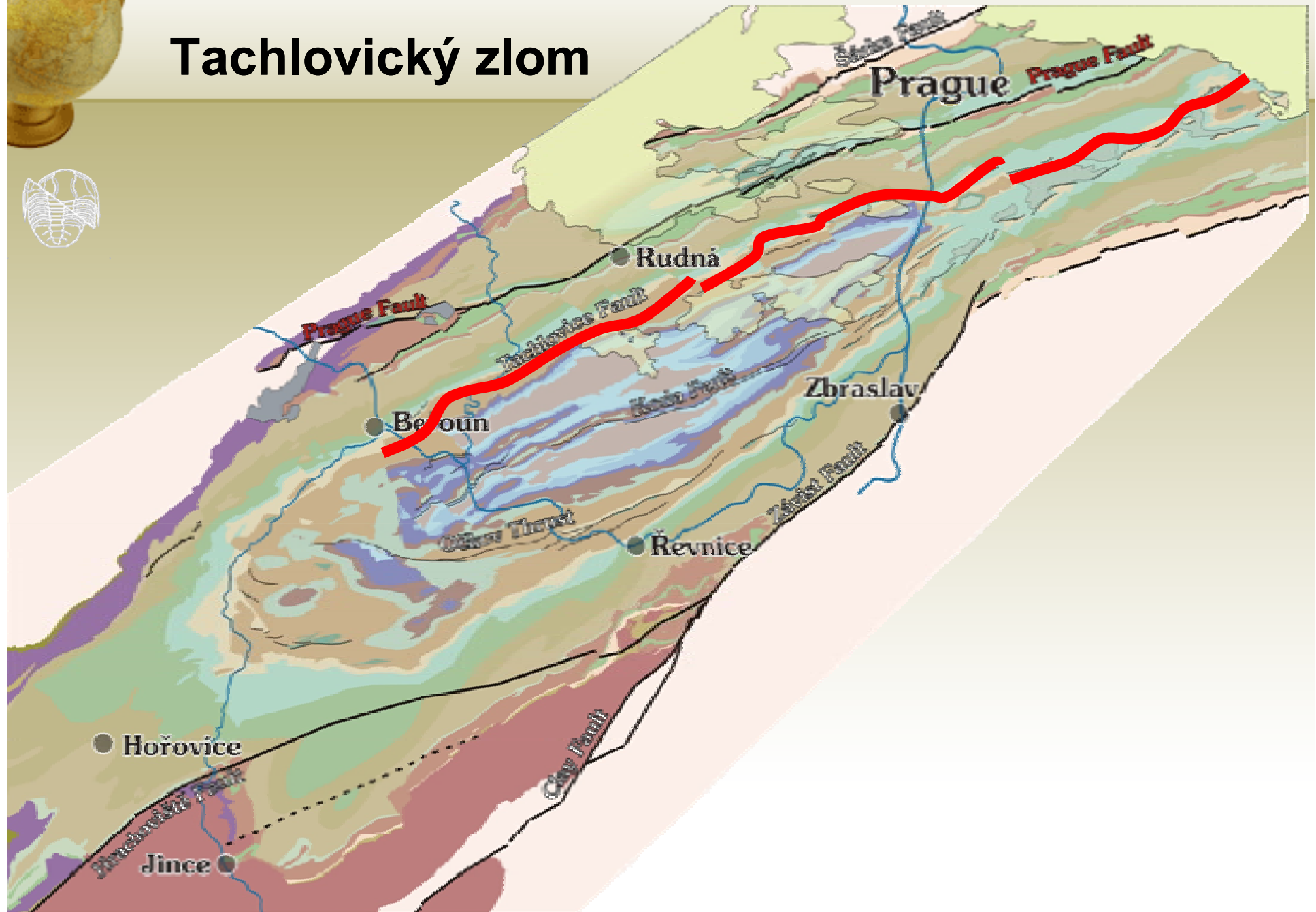
Zlom je porušen mladším příčným zlomem

Zlom protíná vrásovou strukturu

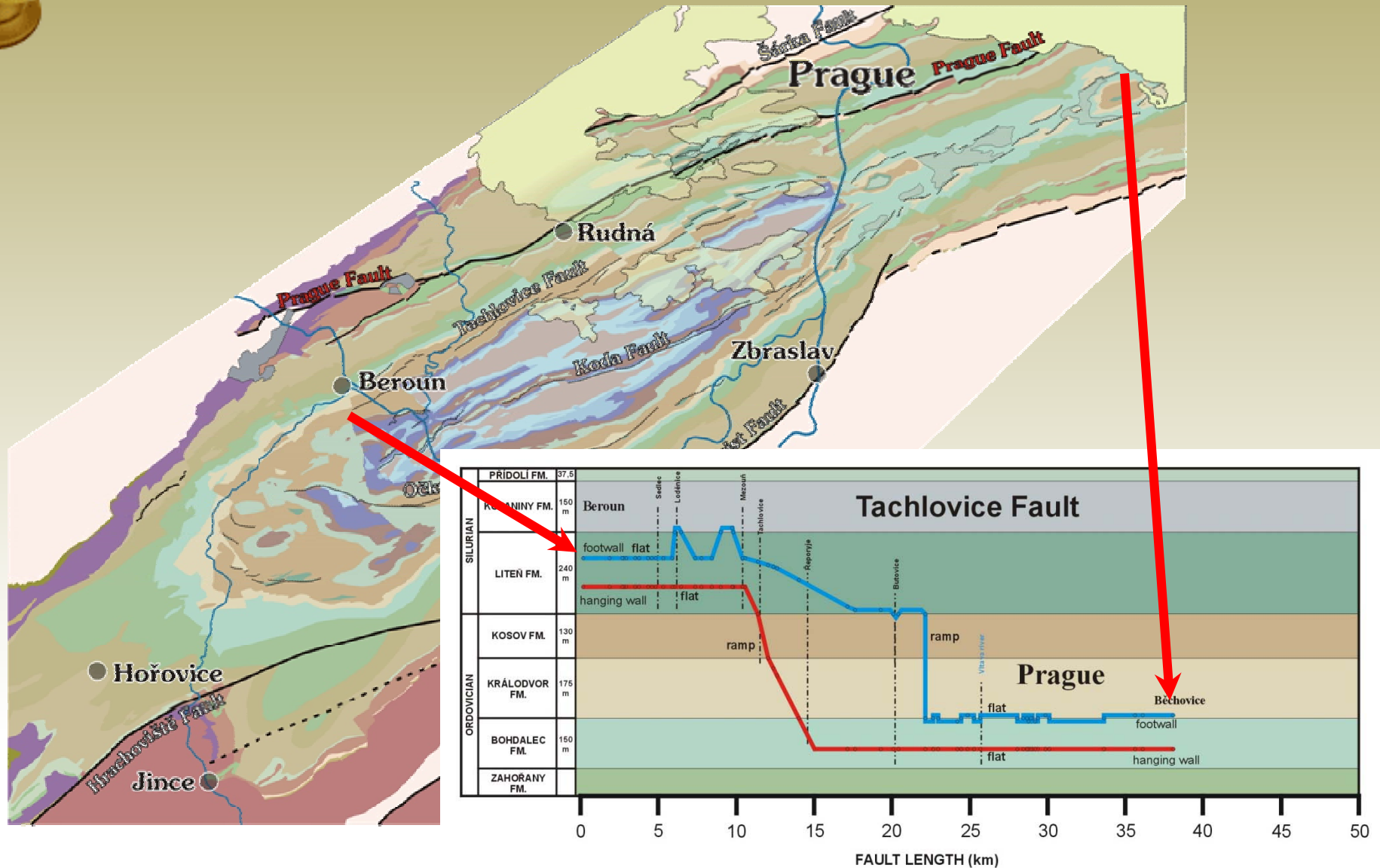
Tachlovický zlom

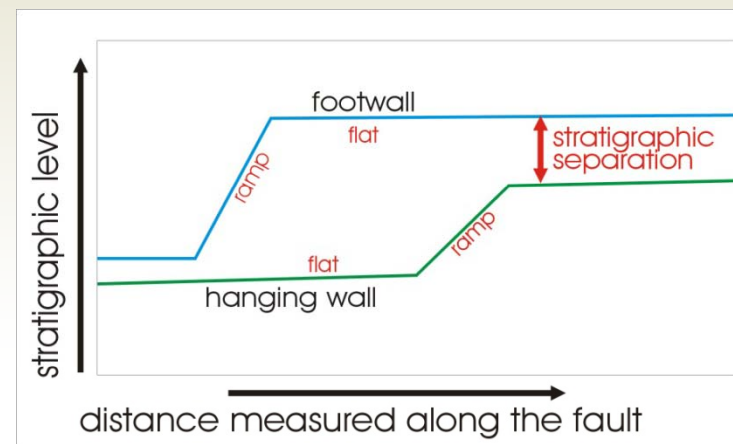
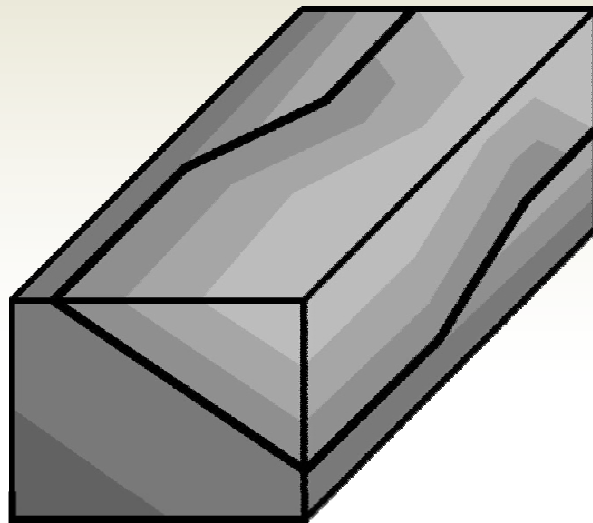
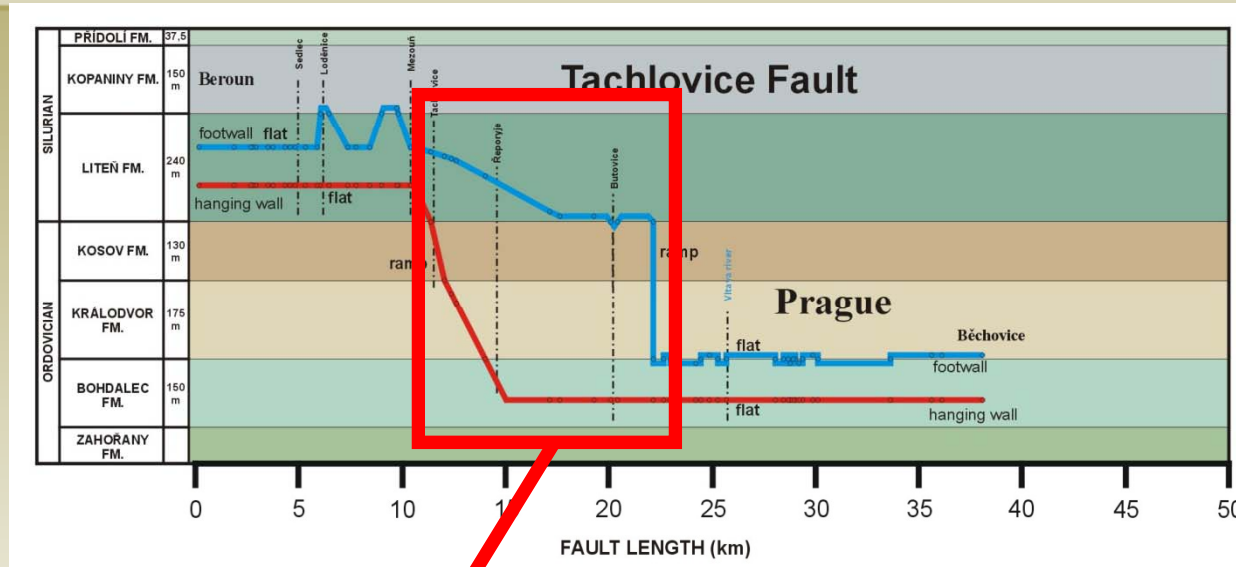

SSD digram tachlovického zlomu

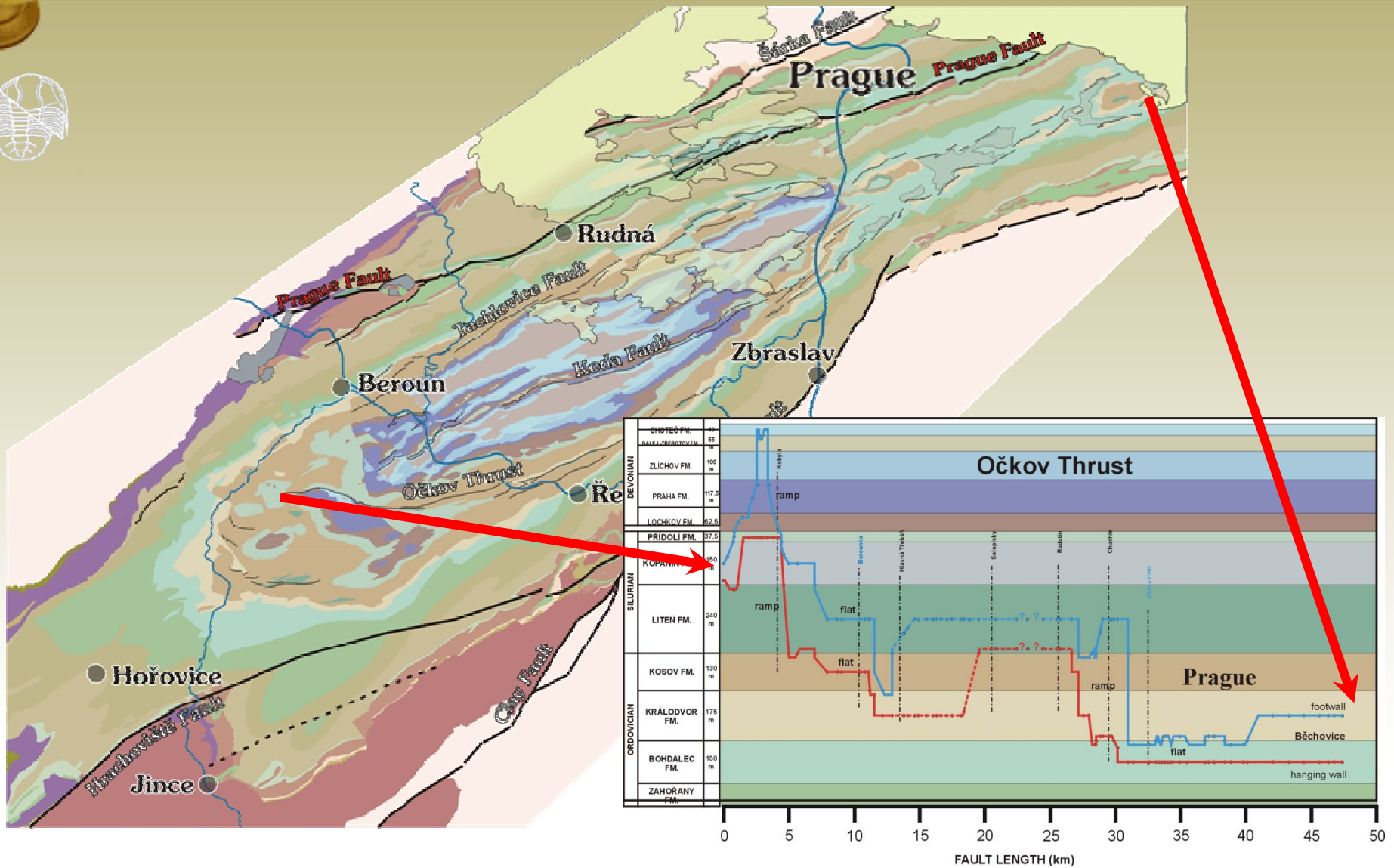
Interpretace tachlovického zlomu

Očkovský přesmyk

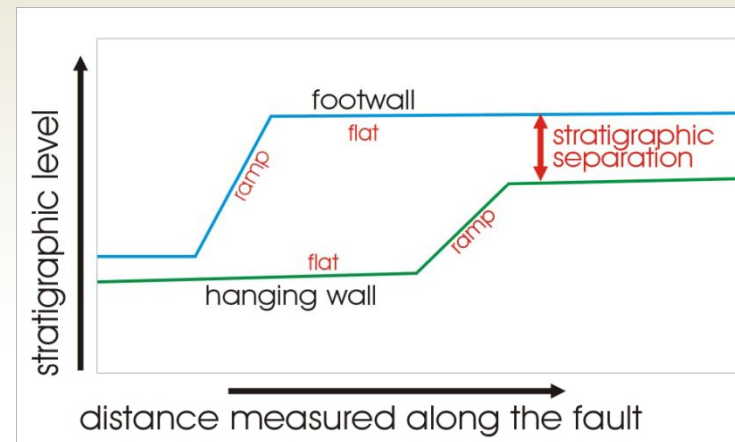
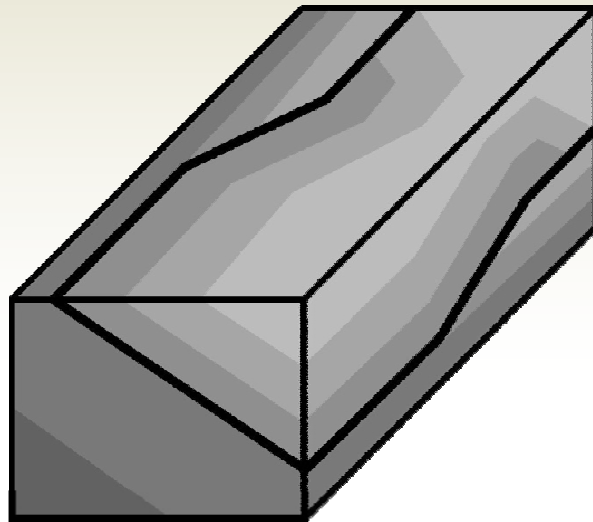
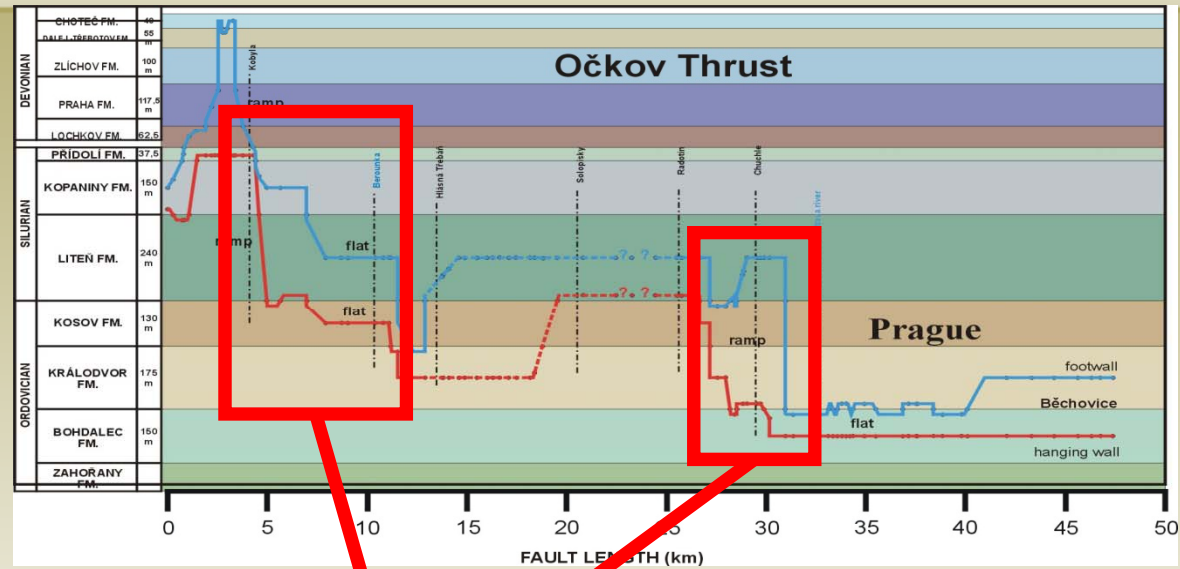

SSD diagram očkovského přesmyku

Interpretace očkovského přesmyku

КОНЕЦ

At' takhle
nedopadnete...

